Ao. 1838. Dingsdag, den 17 April.

GRONINGER COURANT.

ALGEMEEN DAGBLAD
VOOR DE
STAD GRONINGEN EN OMMELANDEN.

Bij deze COURANT wordt een BIJVOEGSEL *gratis* uitgegeven.

WIJ WILLEM, *bij de gratie Gods, Koning der Nederlanden, Prins van Oranje-Nassau, Groot-Hertog van Luxemburg, enz., enz., enz.*

Gezien Ons besluit van den 5 Januarij 1831 (Staatsblad no. 1);

Gezien Ons besluit van den 24 Februarij 1831 (Staatsblad no. 6);

Overwegende, dat de door Ons bevolene herziening der Wetboeken van Burgerlijk Regt, van Koophandel, van Burgerlijke Regtsvordering en van Strafvordering, mitsgaders van de wet van den 18 April 1827 (Staatsblad no. 20), op de zamenstelling der Regterlijke Magt en het beleid der Justitie, thans volkomen tot stand is gebragt, en dat mitsdien als nu tot derzelver invoering kan worden overgegaan;

Willende het tijdstip bepalen, waarop de invoering zal plaats hebben, en tevens willende doen voorbereiden de reglementaire verordeningen, welker opstelling bij onderscheidene besluiten en verordeningen door Ons aan den Hoogen Raad der Nederlanden is opgedragen;

Gezien de wet van den 16 Mei 1829 (Staatsblad no. 33);

Herzien Ons besluit van den 5 Junij 1830 (Staatsblad no. 41);

Op de voordragt van Onzen Minister van Justitie, van den 26 Maart 1838, no. 45;

Hebben besloten en besluiten:

Art. 1. Het Burgerlijk Wetboek, het Wetboek van Koophandel, het Wetboek van Burgerlijke Regtsvordering, dat van Strafvordering, mitsgaders de wet van den 15 Mei 1829 (Staatsblad no. 28), houdende *algemeene bepalingen der wetgeving van het Koningrijk*, en die van den 18 April 1827 (Staatsblad no. 20), op de zamenstelling der Regterlijke Magt en het beleid der Justitie, benevens de wijzigingen en veranderingen in dezelve wetboeken en wetten gemaakt, en eindelijk de wet van den 10 Mei 1837 (Staatsblad no. 21), houdende tijdelijke aanvulling der bepalingen omtrent de enkele en bedriegelijke bankbreuk, zullen worden ingevoerd op den 1 October 1838, en van verbindende kracht zijn met den klokslag van middernacht tusschen den 30 September en den 1 October van dit jaar.

2. De Hooge Raad der Nederlanden zal worden ingesteld, en bijeenkomen op Vrijdag, den 1 Junij van dit loopende jaar, en zich in het tusschenvak zijner installatie, tot op het tijdstip voor de invoering der nieuwe Nederlandsche Wetgeving, bij het vorig artikel bepaald, *alleen* en bij *uitsluiting* bezig houden met de na te melden werkzaamheden, als:

a. Het ontwerpen der verordeningen, voortvloeijende uit het bepaalde bij artikel 19 der wet op de zamenstelling der Regterlijke Magt en het beleid der Justitie;

b. Het opstellen der tarieven, voordragten en reglementaire verordeningen, bij Onze besluiten van den 8 Junij 1829 (Staatsblad no. 42, 43 en 44) en bij dat van den 16 Junij 1830 (Staatsblad no. 28) breeder omschreven; mitsgaders het ontwerpen van reglementen van orde en discipline voor de advokaten en procureurs bij den Hoogen Raad, de Provinciale Geregtshoven en de Arrondissements-Regtbanken, en eindelijk van reglementen op de organisatie en de dienst der deurwaarders en regtsbedienden in het algemeen;

c. Het ontwerpen eener wet op de misdaad van zeerooverij, alsmede omtrent de civiele geschillen en misdrijven in zaken van prijzen en buit, bij art. 89 en 93 der wet op de zamenstelling der Regterlijke Magt breeder vermeld;

d. Het ontwerpen van een reglement ten opzigte van het hooger beroep van vonnissen, gewezen bij de Hoven van Justitie in de Kolonien van den Staat;

e. Het advizeren op verzoeken om gratie en dispensatie van wettelijke bepalingen, naar aanleiding van de artikelen 67 en 68 der grondwet.

3. *De Hooge Raad* zal, in het voormelde tusschenvak zijner installatie tot op den eersten October dezes jaars, geene regterlijke functien hoe ook genaamd waarnemen; zullende het Hoog-Geregtshof te 's Gravenhage, zoodanig als het nog is zamengesteld, de Regtbanken van Eersten Aanleg, de Regtbanken van Koophandel en de Vredegeregten, tot op het oogenblik van derzelver ontbinding, in hunne werkzaamheden voortgaan, volgens de nog bestaande wetboeken, wetten en verordeningen.

4. De wijze van installatie en beeediging van den President, de Leden en Ambtenaren van den Hoogen Raad, mitsgaders van de verdere Justiciele Kollegien en Ambtenaren, zal bij een afzonderlijk besluit, door Ons worden bepaald.

5. De Staten der provincien zullen in hunne eerstvolgende gewone vergadering raadplegen over het jaarlijksch bedrag, waarop, voor het vervolg, zullen moeten worden bepaald de sommen, uit de provinciale fondsen, voor kleine onkosten, aan de Provinciale Geregtshoven, Arrondissements-Regtbanken en Kanton-Geregten te voldoen. Hunne daartoe betrekkelijke voorstellen zullen aan Onzen Minister van Justitie worden ingezonden, en door hem aan Onze beslissing onderworpen worden.

Hangende Onze overwegingen dienaangaande, zal inmiddels aan de Arrondissements-Regtbanken, mitsgaders aan de Kanton-Geregten worden uitbetaald het bedrag der sommen, thans door de Regtbanken van eersten aanleg en de Vredegeregten en Policie-Geregten voor kleine onkosten genoten wordende; terwijl voorts de som, voorloopig aan de Provinciale Geregtshoven uit de provinciale middelen tot gaandehouding van de dienst voor kleine onkosten te verstrekken, in overeenstemming zal worden gebragt met den grondslag, volgens welken het thans bij de Regtbank van Eersten Aanleg in de hoofdplaats der provincie genoten wordende bedrag is geregeld en bepaald.

Onze Minister van Justitie is belast met de uitvoering van het tegenwoordig besluit, hetwelk in het Staatsblad zal worden geplaatst.

Gegeven te 's Gravenhage, den 10 April des jaars 1838, van Onze regering het vijfentwintigste.

WILLEM.

Van wege den Koning,

VAN DOORN.

BERIGT EENER NEGOTIATIE, tot te geldemaking van Losrenten, rentende 5 ten honderd in het jaar, ten laste van 's Rijks Overzeesche Bezittingen, waarvan de renten door het Rijk, bij de wet van den 27 Maart 1838 (Staatsblad *no.* 9), *onvoorwaardelijk zijn gewaarborgd.*

Art. 1. Er wordt eene inschrijving geopend voor *achtduizend vijfhonderd aandeelen*, ieder groot *f* 1000, in de negotiatie van Losrenten, uit te geven volgens de wet in het hoofd dezes gemeld.

Art. 2. Voor elk aandeel zal worden afgegeven eene Losrente, groot *f* 1000, ten laste van de Overzeesche Bezittingen van het Rijk, rentende vijf ten honderd in het jaar.

Elke Losrente zal voorzien zijn van het noodige aantal halfjarige Coupons, verschijnende den 1 April en den 1 October van elk jaar, en ten vervaldage betaalbaar te Amsterdam, ten kantore van de Nederlandsche Bank, en in de hoofdplaatsen der provinciën, zoo mede te Rotterdam bij de Agenten van den Rijkskassier, aldaar gevestigd.

Art. 3. De voorschrevene Losrenten worden uitgegeven onder genot van renten, sedert den 1 April 1838.

Art. 4. De inschrijvingen kunnen geschieden op Maandag, Dingsdag en Woensdag, den 30 April, 1 en 2 Mei 1838, te Amsterdam bij de Nederlandsche Bank, en in de hoofdplaatsen der Provinciën, zoo mede te Rotterdam, bij de Agenten van den Rijkskassier.

Art. 5. De inschrijvings-registers zullen worden gesloten op den 2 Mei, des namiddags te twee uren, en zal zoodra mogelijk worden opgemaakt een volledige staat van het getal der aandeelen, voor welke op den eersten dag is ingeschreven; bijaldien dezelve het vereischte bedrag overtreffen, zullen de inschrijvingen van de volgende dagen niet in aanmerking komen, en zal het geheele bedrag alsdan, zoo na mogelijk, over de ingeschrevene posten, den eersten dag gedaan, worden verdeeld; terwijl, indien de inschrijvingen, op dien dag genomen, beneden het vereischte bedrag mogten blijven, deze altijd de voorkeur zullen hebben.

Indien de inschrijvingen, op den 1 Mei genomen, het nog ontbrekende van den eersten dag mogten overschrijden, zal het bedrag van het ontbrekende tusschen de inschrijvingen, op den tweeden dag gedaan, evenredig worden verdeeld, en zal op gelijke wijze worden gehandeld met de inschrijvingen van den derden dag, indien die van den tweeden het vereischte getal niet hebben bereikt.

Art. 6. Bij openbare bekendmaking in de Staats-Courant zal, vóór of op den 7 Mei 1838, van wege het Departement van Financien, worden kennis gegeven, of, en in welke evenredigheid, de inschrijvingen van elk der daartoe bestemde drie dagen zullen kunnen worden aangenomen.

Art. 7. De betalingen zullen moeten geschieden ten kantore, waar de inschrijvingen zijn genomen; zullende ook quitantien van overstorting bij de Nederlandsche Bank, voor de fournissementen elders geschiedende, aangenomen worden.

Art. 8. De betalingen zullen moeten worden gedaan in geld of bankbiljetten, voor elk aandeel op de navolgende termijnen, als:

Vóór of op den 15 Junij 1838 *f* 500,
„ „ „ „ 15 September „ - 500.

Echter zal het aan de inschrijvers vrijstaan, de betaling van den laatsten termijn te vervroegen en die te doen te gelijk met die van den eersten termijn of daarna, onder genot eener korting, tegen vijf ten honderd in het jaar, voor elke volle maand, dat zij vóór den verschijndag betalen.

Art. 9. Bij de betalingen, volgens het voorgaand artikel te doen, zal aan de inschrijvers *dadelijk* worden afgegeven het daaraan evenredig getal Losrenten en Coupons, in art. 2 en 3 van dit berigt omschreven, alsmede, zoo dit, bij gedeeltelijk fournissement op de inschrijving, voor een oneven getal aandeelen, noodig mogt zijn, een bewijs, om te worden ingetrokken bij de geheele aanzuivering en de dan te doene afgifte der Losrenten.

Art. 10. Aan de handelaars, makelaars en commissionairs in effekten zal een *vierde* ten honderd voor courtage over het fournissement, bij de voldoening van den laatsten termijn, betaald worden.

's GRAVENHAGE
den 11 April 1838.

De Minister van Financien:
G. BEELAERTS VAN BLOKLAND.

BURGEMEESTER EN WETHOUDEREN der Stad *Groningen* verwittigen de belanghebbenden, welke *met* of *zonder* KRAAM tot NEGOTIE op de aanstaande MEI-KERMIS begeeren voor te staan, dat zij zich hebben te vervoegen op het Raadhuis, ter Registratie, op DINGSDAG, den 24 April 1838, des voormiddags van 9 tot 12 en des namiddags van 2 tot 4 uren; terwijl bij de Registratie het verschuldigde Stede- en Waakgeld terstond moet worden betaald.

ITALIE.

NAPELS den 29 Maart.

Z. M. de Koning is gisteren met het stoomschip *Ferdinand II* van Palermo alhier terug gekomen. Ook aldaar is Z. M. met groote vreugde ontvangen; de paarden werden van het rijtuig gespannen en hetzelve tot het paleis voortgetrokken. De Sicilianen hebben overal veel liefde voor hunnen Koning aan den dag gelegd.

— Het weder blijft steeds ongunstig in deze zuidelijke streken. In den afgeloopen' nacht hadden wij een' vreesselijken storm met stortregens, alsof het eene wolkbreuk was; de wind ging des morgens naar het noorden, en veroorzaakte eene koude alsof men in den winter is. De Vesuvius is tot aan de heremitage met sneeuw bedekt. Het aanhoudende regenachtige en koude weder geeft geen gunstig vooruitzigt voor den landman.

DUITSCHLAND EN AANGRENZENDE RIJKEN.

BERLIJN den 7 April.

De drukpers in Beyeren wilde door logenachtige geruchten de Pruissische regering in een gehaat daglicht stellen, en noopte haar, daartegen geestkrachtige stappen te doen. Een hoog officier, verontwaardigd over de oogluiking der Beyersche censuer, verordende derhalve gisteren een' grooten feestmaaltijd, waartoe hij vroeger eene oproeping aan de patriotten door middel der dagbladen had laten uitgaan, en koos daartoe den dag, waarop het juist 60 jaren geleden was, dat *Frederik* de Groote het door Oostenrijk benaauwde Beyerenland redde. Daardoor zoude aan de Beyersche regering eene gevoelige steek toegebragt worden. Onze minister van binnenlandsche zaken, de heer *Kochow*, wilde in het eerst geene vergunning tot deze feestviering geven, doch nam later zelf daaraan deel, en noodigde zelfs den alhier residerenden Beyerschen gezant als zijnen gast. Vele hooge staatsbeambten woonden dit humoristisch feestmaal bij, en bragten toasten op Beyeren uit, welke de Beyersche gezant gulhartig beantwoordde.

— Gisteren werden, in den zeer vroegen ochtendstond, de 16 lijken der in den brand omgekomene personen plegtstatig ter aarde besteld. Eene talrijke volksmenigte vergezelde den treurigen lijkstoet, die door eenen policie-beambte plegtig geopend werd. De predikant sprak op het kerkhof eene treffende lijkrede uit, die op de harten van alle aanwezenden eenen diepen indruk maakte.

— Voor weinige dagen is de Russische prins *Alexander Wolkonski* uit Rome alhier aangekomen, en heeft, zegt men, depêches medegebragt, die waarschijnlijk ons Hof bewegen zullen, om volstrekt met den Paus alle vriendschapsbetrekking af te breken.

— Uit Posen wordt gemeld, dat aan den aartsbisschop van Gnesen door onzen Koning een peremptorische termijn, tot herroeping van zijnen herderbrief en van zijne uitgedrukte afkeurende gevoelens, bepaald is geworden, en dat, bij de niet-vervulling, de heer *von Dunin* alsdan in persoons-bewaring zal worden gesteld. Dit laatste zal waarschijnlijk wel geschieden moeten.

— Volgens voorloopig geraamde officiële begrootingen, bedraagt de zamengevatte schade door de jongste Donau-overstrooming, aan de stad Pesth toegebragt, 40 millioenen florijnen C. M.

Van den 8sten. De bijzonderheden van den verschrikkelijken brand, op den 3 dezer, leveren aan de gesprekken nog altijd ruime droevige stof. De vernietiging van een gansch gezin, als dat van den molenmaker *Körner*, heeft iets ijsselijks; dit denkbeeld neemt nog toe, wanneer men verneemt, dat een eenig lid dier familie is overgebleven, een zoon, die zich nu plotseling van ouders en alle zusters ziet beroofd. Toen de brand uitborst, werd bij Prins *Willem* juist bal gehouden; al de Koninklijke Prinsen en eene menigte hooge officieren snelden naar de plaats des ongeluks en beijverden zich hulp te verleenen. Op het vernemen, dat zich nog menschen in de brandende huizen bevonden, deed de Prins de pogingen tot blussching verdubbelen, ten einde de ongelukkigen te redden, en beproefde, toen men hem verklaarde, dat zulks niet mogelijk was, zelf het vermetele waagstuk; doch rook, hitte en vlam verijdelden zijn edel streven.

FRANKFORT den 10 April.

Het door de stad Osnabrück, onder dagteekening van den 9 Maart, aan de Duitsche Bondsvergadering gerigte verzoekschrift, betrekkelijk de opheffing der in erkende werking geweest zijnde grondwet, gaat vergezeld van 14 bijlagen en bevat 17 paragrafen, van welke de 14de aantoont, dat de tegenwoordig bijeengeroepene vergadering volgens geene erkende staatsregeling als vertegenwoordiging des lands kan beschouwd worden. Het in paragraaf 16 vervatte verzoek luidt aldus: Het moge de doorluchtige Bondsvergadering behagen, door gepaste middelen te bewerken, dat de grondwet voor den staat van het Koningrijk Hanover van den 26 September 1833 wederom in werking kome; doch, ingeval deze bede niet overeenkomstig de regten der Bondsvergadering mogt wezen, dat alsdan ten minste de grondwet van 1819 in volle kracht moge worden hersteld vóór dat over de grondwet des Koningrijks Hanover beraadslagingen worden geopend.

— Volgens berigten uit Dusseldorp, zouden de geregtelijke nasporingen ten huize van den pastoor *Binterim*, in het dorp Billeck, tot zeer gewigtige ontdekkingen geleid hebben. Men heeft namelijk bewijzen gevonden, dat het voornemen bestaat, om de Jezuïten wederom in Pruissen te doen binnensluipen, waartoe in België magtige machinatiën zouden zijn in het werk gesteld geworden. Te Bonn is men reeds begonnen, theologanten voor die orde aan te werven. De aartsbisschop, die blijkbaar in de gezegde machinatiën zijns ondanks medegesleept is, was hiervan sinds lang onderrigt. Voorts heeft men het plan tot eene volledige dagblad-correspondentie gevonden, en het voorname doel dezer bemoeijingen moest strekken, om allen invloed der staatsregering op de kerkelijke aangelegenheden, tot beperking of inkorting van het kerkelijk gezag, krachteloos te maken.

— Volgens berigten uit Pesth, is die stad er nu toch toe overgegaan, om de door het Huis *Rothschild* grootmoedig aangebodene leening van fl. 400,000 aan te nemen.

Het door de Donau-overstrooming aangerigte ongeluk strekt zich, behalve over Ofen en Pesth, over 40 langs den stroom gelegene dorpen en vlekken uit, die deels geheel vernietigd, deels grootelijks verwoest zijn. In Gran is de ellende onbeschrijfelijk, en de nood zoo hoog gestegen, dat de ongelukkige oeverbewoners schepen met toevoeren van levensmiddelen, die te Presburg voor Pesth uitgerust waren, op den Donau aangehouden en de lading onder de verhongerenden eigenmagtig verdeeld hebben. De terugwerking van deze gebeurtenis op geheel Hongarije zal ten hoogste bedroevende moeten zijn. De weinig bemiddelde land-edellieden trekken gemeenlijk hunne inkomsten, na den oogst, uit hunne produkten door derzelver verkoop ter Josephi-markt in Pesth, die in Maart zoude hebben moeten gehouden worden. Daar nu alle voorraad van koopgoederen en de landprodukten deels weggespoeld, deels verdorven zijn, zoo is de klasse, die den boerenstand voedt, voor geheel het jaar, in de grootste verlegenheid. Handel, wandel en krediet zijn gestoord, en zelfs wordt gezegd, dat de landgemeenten de onverwijlde bijeenroeping van eenen rijksdag zullen aanvragen.

Van den 11den. Uit Koblentz wordt, van den 10 dezer, gemeld, dat schipper *Leermakers*, die met eene zoogenaamde Maaspont van Amsterdam naar Manheim onderweg was, beneden Keulen, aan den Kasselberg, het ongeluk heeft gehad met zijn vaartuig te zinken, waardoor een gedeelte der lading, te weten

suiker, zal verloren zijn. Ook bij het zoogenaamde Gedorfer gericht, nabij Wesslingen, is een geladen kolenschip gezonken.

— In Mitau maakt tegenwoordig een zeldzaam voorval het onderwerp der publieke gesprekken uit. Een van Goldingen geboortig, sedert eenige jaren in Mitau wonende muzijk- en dansmeester, *Hugo Hermig* genoemd, treedt op eenmaal als dame en te gelijk als bruid van eenen lithografist te voorschijn. Zij is als jongen gedoopt geworden, en heeft de haar, door hare moeder, uit onbekende oorzaken, opgelegde rol van jongeling met bewonderenswaardige bekwaamheid tot haar 26ste jaar volgehouden, zonder dat hare eigenlijke kunne tot dusverre ontdekt of verraden was geworden.

HANOVER den 10 April.

Bij koninklijke aanschrijving van den 7den is aan de Standen-vergadering eene vacantie tot den 22 dezer toegestaan. Z. M. legt in dit stuk zijn leedwezen aan den dag, zich in zijne verwachting teleurgesteld gevonden te hebben, dat de beide Kamers zich onafgebroken met de overweging der nieuwe staatsregeling zouden bezig houden, naardien zij nu, na sedert zeven weken vergaderd te zijn, hem kennis geven, het ontwerp aan het zorgvuldig onderzoek eener kommissie te hebben onderworpen, waarom zij thans eene sluiting der zitting tot den 14 Mei verzocht hadden; in welk verzoek, zoo als het lag, de Koning echter gemeend heeft niet te mogen treden, naardien een zoo lang uitstel voor de belangen zijner onderdanen hoogst nadeelig wezen zoude.

— Het staatsblad deelt, uit partikuliere brieven, den toast mede, onlangs door den hertog van *Cambridge*, het voormalig hoofd van het Hanoversch Bestuur, aan eenen maaltijd te Londen op het welzijn van zijnen Koninkl. Broeder uitgebragt.

Z. H. prijst daarin den Hanoverschen Monarch als een braaf en regtschapen man, zoo afkeerig van het despotismus als iemand ter wereld kan wezen, en wiens tegenwoordige handelingen evenzeer van zijne liberaliteit als zucht voor regtvaardigheid getuigen, zoodat zijne onderdanen, bij de uitkomst, hem in zijne volle waarde erkennen zullen. Mogt het, voegde de Hertog er bij, de wil der Voorzienigheid wezen, dat de Koning van Hanover eenmaal den Engelschen troon beklom, dan zoude ook Engeland in den persoon van *Ernst August* eenen regtvaardigen en goeden Monarch bezitten.

VAN DEN RIJN den 11 April.

Bijzondere brieven uit Berlijn, van den 8 April, behelzen het volgende:

»Dezer dagen is de heer *Urlichs* als koerier naar Rome vertrokken. Hij brengt aan den heer *Bunsen* het berigt over, dat dezelve zich met verlof naar Engeland mag begeven. Dit is slechts een verzachtende vorm eener terugroeping. Een opvolger van den heer *Bunsen* is nog niet benoemd. De zoo even gemelde staatsman is gehuwd met eene rijke Engelsche vrouw, aan welke hij zijne staatkundige loopbaan grootendeels te danken heeft; te voren was hij te Rome slechts Duitsche taalmeester. — In de provincie Posen is de spanning wegens de kerkelijke zaken, thans veel grooter, dan dezelve ooit aan den Rijn geweest is. Twee geestelijken, die, zonder zich te storen aan de jongste aanschrijving des aartsbisschops, een gemengd huwelijk wilden inzegenen, zonder door de aanstaande echtgenooten vooraf de pligtige belofte omtrent de opvoeding der kinderen in de R.-Katholijke godsdienst te hebben doen afleggen, zijn door de volksmenigte verjaagd. In meerdere plaatsen der genoemde provincie heeft de dweepzucht tot dergelijke tooneelen geleid. Ook wordt in bijzondere brieven melding gemaakt van beleedigende buitensporigheden, die het opgewonnen gepeupel zich in 't openbaar jegens Protestantsche ingezetenen (meest Pruissische beambten) in sommige plaatsen veroorloofd heeft. Voor het overige blijkt het meer en meer, dat de gisting, die zich thans in Posen openbaart, niet minder van een' staatkundigen, dan van een' godsdienstigen aard is. — De gouverneur van Posen, de heer *v. Flotwell*, bevindt zich nog hier, te Berlijn. De aartsbisschop, de heer *Dunin*, en de kanonik *Brodziszewski* hebben huisgevangenis en eene schildwacht voor hunne deuren. — Het besluit onzer Regering, om geene concessie te doen, die geacht zoude kunnen worden met hare waardigheid te strijden, schijnt vaster dan ooit te staan.

GROOT-BRITTANJE.

LONDEN, den 9 April.

Men verzekert thans, dat bij de Conferentie, nopens de aanneming der 24 artikelen, nog niets beslist is, en dat de ministers naar hunne onderscheidene hoven geschreven hebben om verdere instructiën.

— Van Bahia wordt, onder dagteekening van den 9 Februarij, gemeld, dat een Amerikaansch en een Deensch schip door de blokkade gebroken zijn, en aan de belegerde opstandelingen 1000 à 1200 vaten meel gebragt hebben, die tegen hooge prijzen verkocht zijn.

Van den 10den. (*Part. Corresp.*) Toen ik u mijnen vorigen schreef, hoopte ik u ditmaal iets stelligs omtrent het gebeurde in, en het besluit van de Conferentie te zullen kunnen berigten, doch, tot mijn leedwezen, is die hoop niet vervuld. De rede daarvan ligt in de naauwgezette geheimhouding, welke omtrent de zaak bewaard wordt. Om u daarvan een denkbeeld te geven, is het genoeg, dat de Engelsche dagbladen, die talooze kanalen hebben, en nooit geld ontzien, om van alles onderrigt te worden, omtrent deze aangelegenheid volstrekt onkundig zijn. Ik weet van zeer nabij, dat aan een' der mannen van wetenschap, van wege een der voornaamste bladen, importante offertes gedaan zijn, doch zonder vrucht, en waar zulke ondernemingen schipbreuk lijden, is het wel te voorzien, dat een eenvoudig partikulier geen geluk kan hebben. Enkel bij de vrienden der leden van de Conferentie hoort men nu en dan iets, dat aan dezen ontvallen is; maar, hetgene men dan nog verneemt, is dikwijls strijdig, als afhangende van den kant, van waar het komt. Zoo hoorde ik gisteren van den Russischen kant iets van dubbelzinnigheid aan den kant van Oostenrijk, doch een uur later, op eene andere plaats, van Oostenrijksche zijde, iets van lauwheid aan den kant van Rusland; bewijs genoeg, dat men op niets staat kan maken. Wilt gij echter weten, hetgene ik in voorname kringen omtrent de Conferentie vernomen heb, het is, dat zij in hare bijeenkomst van Vrijdag ll. alweder tot geen besluit gekomen is, en de Nederlandsche gezant, mitsdien, ook nog verstoken is van haar antwoord. In de laatstvorige bijeenkomst moeten, zegt men, de inzigten en voorstellen der Noordsche Mogendheden zeer hevig door lord *Palmerston* zijn bestreden geworden, met dat gevolg, dat aan hem werd opgedragen, om een concept van antwoord, naar zijne inzigten opgemaakt, voor te leggen; in de nu laatste zitting moet dit nieuwe concept zijn voorgedragen, doch het moet zoodanig zijn geweest, dat de gevolmagtigden der Noordsche hoven daaraan hunne toestemming hebben ontzegd, en het ontwerp door een' hunner derwijze is bestreden geworden, dat zelfs lord *Palmerston* de noodzakelijkheid heeft ingezien, om de zaak nog nader te overwegen. Men meent derhalve, dat de aangelegenheid voor Holland, door de ernst en den nadruk, waarmede de gezanten der Noordsche hoven zich deswege hebben verklaard, een gunstiger aanzien heeft verkregen. Dit houd ik echter voor uitgemaakt, dat *Palmerston* niets verzuimt, om Holland te benadeelen en dat het aankomt op de vraag, of de gezanten der Noordsche hoven zoodanige instructiën zullen bekomen, dat zij in deze zaak voortgaan zich aldus partij te stellen, zelfs dan, wanneer daardoor hunne goede verstandhouding met lord *Palmerston* konde worden verbeurd. De bekende *van de Weyer* is zoodanig met dezen vijand van Holland op eenen goeden voet, dat hij hem telkens, dadelijk na het scheiden der Conferentie, aan het bureau van buitenlandsche zaken zijne opwachting maakt.

Van den 11den. De Fransche gezant is gisteren van Londen naar Parijs vertrokken, weshalve de Conferentie niet vóór zijne terugkomst zal hervat worden, die waarschijnlijk niet dan na de feestdagen van Paschen zal plaats grijpen.

— De Koningin heeft gisteren eenen geheimen raad gehouden, waarin besloten werd, dat de plegtigheden der eerlange krooning beperkt zullen worden tot Westminster-abbey; en er zal dienvolgens noch feestmaaltijd in Westminster-Hall, noch optogt te voet gehouden worden. Men zegt, bezuiniging is de beweegreden, die dus de pracht en praal der plegtigheid doet besnoeijen. De Koningin is heden naar Windsor Castle vertrokken.

— Ofschoon aanslagen tegen de persoonlijke veiligheid in Ierland niet zeldzaam zijn, houdt een voorval van dien aard, dat voor eenige dagen te Kilmore, in het graafschap Tipperary, heeft plaats gehad, de algemeene aandacht bijzonder bezig Drie landeigenaars aldaar, de heeren *A.* en *S. Cooper* en *F. Weyland*, zijn namelijk op den weg door vier vermomde boosdoeners aangevallen, waarbij de eerstgenoemde vermoord is en de beide anderen zwaar gekwetst zijn geraakt. Er bestaat alle grond, om deze afschuwelijke daad aan partijwoede toe te schrijven, en de conservative bladen voeren haar als een nieuw bewijs aan voor het ongegronde der verzekering, dat in Ierland rust en orde heerschen.

— Bij verscheidene kennisgevingen van den hofmaarschalk, lord *Norfolk*, wordt, onder anderen, de kleeding voorgeschreven, die de pairs en hunne gemalinnen bij gelegenheid van de krooning moeten dragen Het costuum der pairs zal alsdan bestaan in een kleed of mantel van karmozijn fluweel met bonte randen, de kraag geheel gevoerd met bont, en bezaaid met vlekken of strepen van hermelijn, volgens den rang, als: barons, twee strepen, burggraven, twee en eene halve; graven, drie; markiezen, drie en eene halve; hertogen vier. Deze mantels of bovenkleedingen zullen gedragen worden over het groote hofcostuum, uniformen, enz., gewoonlijk op de audiëntiën van H. M. gedragen wordende. Al-de rangkroon van verguld zilver; de mutsen van karmozijn fluweel, met herm. opgeslagen en met eene gouden kwast; in de rangkroonen zullen geene juweelen of edele gesteenten gebezigd worden, noch valsche paarlen, in plaats van zilveren kogeltjes. De kroon eens barons zal zes dier kogeltjes, van een' burggraaf zestien, van een' graaf acht, op punten en met gouden aardbeziënbladen tusschen beide hebben; de kroon van een' markies vier gouden aardbeziënbladen en vier zilveren kogeltjes; de kroon eens hertogs acht gouden aardbeziënbladen. — Ook de bovenkleedingen of mantels der gemalinnen van de pairs zullen over het volle hofcostuum gedragen worden. De kleeding of mantels van eene barones zal zijn van karmozijn fluweel, de kraag daarvan geheel gevoerd met bont en bezaaid met twee vlekken of strepen van hermelijn; deze mantels met randen van bont, ter breedte van twee duimen en de sleep drie voeten langs den grond; de kroon volgens den rang. De bovenkleedingen of mantels van de burggravinnen, gravinnen, markiezinnen en hertoginnen zijn nagenoeg gelijk, doch vooral onderscheiden in de lengte der slepen; die van de hertoginnen zijn twee yards (engelsche ellen) lang.

FRANKRIJK.

PARIJS den 10 April.

Heden heeft de Kamer der Gedeputeerden hare discussie over het gevraagde krediet van 4,404,848 fr., om de organisatie der militaire divisiën te kompleteren, voortgezet. Reeds bij den aanvang laat het zich aanzien, dat deze beraadslaging zeer onstuimig zal zijn. De minister van oorlog bestijgt het eerste het spreekgestoelte; het is niet, zegt hij, alleen onder een militair, maar ook onder een politiek opzigt, onvermijdelijk noodwendig, de gevraagde verbetering in de organisatie der bijzondere wapenen onzer armee aan te brengen. Door dit middel zullen wij, in minder dan 24 uren, 250 bataljons en 150 escadrons mobiliseren. Voorts duidt de minister het groot gebrek aan paarden inzonderheid voor de artillerie aan, en zegt vervolgens: bedenkt wel, mijne heeren! dat in den tijd, waarin wij leven, men geene demonstratie kan doen, zonder gereed te zijn, om onmiddellijk toe te slaan. Wij wenschen, dat de Kamer ons hare medewerking niet zal onthouden. De heer *Jaubert* neemt daarop het woord, en verklaart, dat hij de gisteren door den raads-president gesproken woorden: »wij hebben 49000 man in Afrika, en wij beginnen nog eerst," niet onbeantwoord kan laten. Dat, mijne heeren! heeft de heer *Molé* gezegd; let wel, wij beginnen nog eerst (*eene stem:* gij houdt u niet aan de kwestie). Hoe, zegt de heer *Jaubert*, houd ik mij niet aan de kwestie? *De President:* Neen, gij houdt er u niet aan. De heer *Jaubert* (*zich tot den heer Dupin wendende*)! En ook gij mijnheer de President! — — — (*verward gedruisch*) hoe, houd ik mij niet aan de kwestie? (*tallooze stemmen:* neen, neen!) Ik zeg u, dat ik mij aan de kwestie houde, en dat mijnheer de President niet in zijn regt is, als hij mij in de rede valt.

De President: Ik' ben in mijn regt, en gebruik hetzelve; nog eens, neen, gij houdt u niet aan de kwestie. (*De heer Jaubert slaat met drift zijne papieren tegen het marmer der tribune.*) Hoe, ik houd mij... (*stemmen:* neen, neen! neen!! duizendmaal neen!!!). De heer *Jaubert* (*buiten zich zelven van drift*): Maar hoort mij toch — — — (Neen, neen!) De spreker, terwijl hij protesteert, klimt van het spreekgestoelte af, en de heer *Piscatore* vervangt hem. Het is 4 uren.

Van den 11den. In weerwil der oppositie, die, met een schijnbaar geluk, eergisteren zich tegen de in beraadslaging liggende conceptwet verklaard en gisteren zich met kracht staande gehouden had, heeft heden de Kamer het ontwerp aangenomen; eene meederheid van 34 stemmen heeft, tegen de conclusie der kommissie, de overwinning aan het Gouvernement verzekerd. De stemming heeft 221 witte en 177 zwarte balletjes opgeleverd.

— Eergisteren heeft men in de *rue de l'Hotel de Ville* den kok uit eene gaarkeuken gearresteerd, in wiens huis meer dan vijfhonderd kattevellen gevonden zijn, die als zoo vele bewijzen van de onwettige ragouts, welke hij zijne kalanten gewoon was op te disschen, aangemerkt worden.

Van den 12den. Gisteren is beraadslaagd over een ontwerp van wet ter bepaling van den generalen staf van het leger. Een voorgesteld amendement, waarbij wordt vastgesteld, dat het aantal der maarschalken, in tijd van vrede, tot zes zal uitsterven, is, in weerwil van den heftigen tegenstand van het ministerie, door de gedeputeerden aangenomen.

(*Zie verder het vervolg van de Nieuwstijdingen, enz. in het Bijvoegsel.*)

AANKOMST EN VERTREK VAN SCHEPEN.

Gepasseerd te Rendsburg, den 5 April, A. L. de Vries, *de Hoop*, van Groningen n. de Oostzee, - den 6den, H. J. Schoemaker, *de vr. Alberdina*, van Rauterveen n. de Oostzee. — Te Tonningen, den 2 April, P. T. Swiers, *de vr. Alida*, van Rostok n. Bremen, - den 4den, C. W. de Boer, *Alida*, van de Eems n. Lubeck, - M. H. Schoon, *Catharina*, van de Eems n. Neustadt, - den 7den, A. H. Visker, *op Hoop van Fortuin*, van Amsterdam n. Dantzig, - A. H. Bekkering, *Gesina*, en B. H. Dekker, *de Vriendschap*, beide van Amsterdam n. de Oostzee, - T. R. de Jonge, *de vr. Martha*, - G. E. Broekema, *Hillegina Christina*, - R. J. Jonker, *de vr. Barbara*, en den 8sten, T. O. Hazewinkel, *Margretha*, alle vier van Groningen n. de Oostzee, - O. G. Stuit, *de Eendragt*, van Amsterdam n. de Oostzee.

Binnengekomen te Texel, den 12 April, T. Visser, *de vr. Anna*, van Hull. — In het Vlie, den 10 April, G. R. Oostra, *Gesina*, van Hamburg. — Te Terschelling, den 9 April, G. A. Jonkhoff, *de vr. Jantje*, van Bordeaux, - den 10den, P. E. Mooi, *de Hoop*, van Koningsbergen. — Te Hellvoet, den 11 April, J. A. Pronk, *Batavia*, van Passaroeang. — Op de Rivier van Bordeaux, den 6 April, H. van Veen, *Johanna*, van Amsterdam, - den 8sten, J. E. Bloem, voor H. W. Laarman, *Concordia*, van Dantzig, - C. Roskamp, *Helena Geertruida*, van Ostende. — Te Belfast, den 5 April, D. G. Schuur, *Agatha*, en den 6den, T. J. Bieze, *de Herstelling*, beide van Rotterdam — Te Liverpool, den 7 April, D. T. Doornbos, *Alida*, van Rotterdam, - A. van der Heijden, *Union*, van Ostende, - den 8sten, W. A. Bakker, *Neptunus*, van Dordrecht. — Te Cardiff, den 4 April, P. J. Muntendam, *Catharina Josephina*, A. Hazewinkel, *de jonge Cornelis*, en J. J. de Jonge, *Lucas en Wicher*, alle drie van Amsterdam, - E. H. Drent, *de Herstelling*, en H. J. Molder, *Wendelina*, beide van Dordrecht, - den 5den, J. H. Jonker, *Gesina Harmina*, van Alkmaar. — Te Northshields, den 5 April, B. E. Boll, *de Weldaad*, van Amersfoort. — Te Bremerhaven, den 8 April, J. F. Kuijpers, *de vr. Neeltje*, en J. J. Kroon, *de 3 Gebroeders*, beide van Amsterdam. — Te Hamburg, den 6 April, J. H. Zant, *de Vriendschap*, en den 9den, K. P. Kievit, *de vr. Regina*, en W. A. de Boer, *de goede Verwachting*, alle drie van Amsterdam. — Op de Rivier van Nantes, den 5 April, H. J. Schuring, *Zwaantina*, van Liverpool.

Vertrokken van Harlingen, den 10 April, K. H. Plukker, *Martha Alida*, naar Schotland, - B. R. van Wijk, *de jonge Barend*, naar Noorwegen; dezelven zijn nog dienzelfden dag uit Vlieland naar zee gezeild. — Van Texel, den 9 April, P. J. de Jonge, *de jonge Jan*, naar Londen, - den 10den, K. K. Hagendoorn, *Maria Anna*, naar Liverpool, - G. G. Boon, *Alida Giezen*, naar Londen, - J. J. Kortrijk, *Anna Alida*, en J. H. Deddes, *de Harmonie*, beide naar Libau, - kapit. Hazewinkel, *Carolina*, naar de Oostzee, - J. B. Mulder, *Catharina*, naar Dantzig, - A. K. Mulder, *Rensina*, naar Straalsund, - G. K. Wijkmeijer, *de vr. Catharina*, T. W. Stuit, *Vriesland*, en E. G. Smit, *Industrie*, alle drie op avontuur, D. D. de Jong, *Wilhelmina Hendrika*, naar Hull. — Uit het Vlie, den 7 April, J. F. Posthumus, *het jonge Jeltje*, naar Hamburg, - J. N. van Deinen, *Eensgezindheid*, en K. F. Harding, *Margaretha*, beide op avontuur, - den 8sten, R. J. Kuiper, *Annegina*, J. K. Bart, *de jonge Jan*, en H. J. Bruins, *de 2 Gebroeders*, alle drie naar Noorwegen, - den 10den, H. A. Oldenburger, *Gerberdina*, naar Koningsbergen, - J. R. Brons, *Alegonda*, R. R. Legger, *Iezelina*, A. J. Hubert, *Zorgvliet*, O. J. Kuiper, *de vr. Jantina*, J. R. Dood, *de vr. Christina*, D. P. Douwes, *Johanna*, P. C. Koops, *de Eendragt*, en B. I. de Groot, *Neerlands Trouw*, alle acht naar Dantzig, - W. J. Visser, *de Vriendschap*, en C. F. de Boer, *Concordia*, beide naar Oudsoen, - J. G. Vos, *de goede Welvaart*, naar Droback, - S. Harkes, *Anna Elisabeth*, naar Hamburg, - M. R. Klein, *de Vriendschap*, en A. H. Dijkhuis, *Christina*, beide op Avontuur, - den 11den, H. Pothoff, *Elisabeth*, naar Riga, - C. A. Hazewinkel, *Aurora*, naar Memel, - J. H. Bekkering, *Jantina*, naar Stettin, - W. J. Drewes, *Hendrika*, naar Rostok. — Van Zoltkamp, den 7 April, T. H. Scholtens, *de juffr. Anna*, naar de Oostzee, - J. H. Haverbult, *Petrus en Helena*, J. H. de Boer, *de 2 Gebroeders*, E. P. de Boer, *de jonge Pieter*, P. J. de Vries, *de vr. Gepbiena*, en A. D. Pol, *Annegina*, alle vijf naar Noorwegen, - G. E. Broekema, *Hillegina Christina*, T. R. de Jong, *de vr. Martha*, G. G. Bakker, *Hendrika Margina*, en T. O. Hazewinkel, *Margretha*, alle vier op avontuur; allen van Groningen. — Van Marseille, den 1 April, H. A. Post, *Hermanus Wiardi*, en T. D. Leeuw, *Stad en Lande*, beide van Gibraltar.

De kapitein J. J. Swart, voerende het kofschip *de Willemina Laurentia*, is den 6 April l.l. behouden te Cardiff gearriveerd, om aldaar met eene lading ijzer voor Dordrecht bevracht te worden.

Het schip *de jonge Johanna*, kapit. G. van Yperen, naar Hamburg, is in den Put geankerd, en de schepen *Johanna Cornelia*, kapit. A. van Seeuwen, naar Londen, en *Maria Beerta*, kapit. K. A. Tap, naar Aberdeen, op de reede terug gekomen.

voor de Tentoonstelling kosteloos Toegang tot dezelve zullen hebben, en dat ieder ander persoon telken reize, dat dezelve de Tentoonstelling zal willen bezoeken, zal moeten betalen 25 Cents, ter vinding van de kosten op de Tentoonstelling vallende, te voldoen bij den Ingang van de te melden Zaal, in handen van den Bode, die dit bedrag, dadelijk en in tegenwoordigheid van den bezoeker, in eene gesloten bus zal storten.

De Kommissie voornoemd, berigt tevens, dat het doel dezer Tentoonstelling is, om meer algemeen bekend te doen worden de VOORTBRENGSELEN van KUNSTEN, HANDWERKEN, FABRIJKEN en TRAFIJKEN, in dit Gewest vervaardigd, de SCHOONE KUNSTEN wel degelijk daaronder begrepen, en noodigt overzulks de daarbij betrokkene Personen uit, om door het menigvuldig inzenden der bedoelde Voortbrengselen, vooral van de meer belangrijke en minder algemeen bekende derzelve, het bereiken van het voorgestelde doel te bevorderen en de Tentoonstelling zoo belangrijk mogelijk te doen worden.

Voorts dat de Voorwerpen, welke ten toon gesteld zullen worden, kosteloos in het Lokaal, voor de Tentoonstelling bestemd, zijnde de Bovenzaal van de behuizing aan de Groote markt alhier, door mejufv. de Weduwe BONTEKOE bewoond, overgebragt zullen moeten worden op den 7, 8 of 9 Mei aanstaande, van des voormiddags 10 tot des namiddags 1 uur, en des namiddags van 3 tot 6 uren, onder bijvoeging, voor ieder Voorwerp afzonderlijk, van eene schriftelijke en naauwkeurige omschrijving van dezelve, met opgave van den Naam en de Woonplaats van den Vervaardiger, alsmede van den Prijs, waarvoor ieder voorwerp verkrijgbaar is, dat laatste voor zoo verre zulks te op te geven, of men genegen mogt wezen, dezelve of andere gelijke voorwerpen te verkoopen. Zullende deze Goederen door twee Leden der Kommissie, tegen afgifte van een recepis, overgenomen en de tijd en de wijze van derzelver wederafhaling nader bekend gemaakt worden.

De Kommissie meer gemeld verpligt zich, om voor de in te zendene Goederen zorg te dragen en te doen dragen, zonder zich achter verantwoordelijk te stellen voor schaden en nadeelen door brand of anderzins, welke, buiten toedoen van dezelve, aan die goederen veroorzaakt mogten worden.

GRONINGEN den 5 April 1838.

De Kommissie voornoemd:

TH. VAN SWINDEREN,	W. ERMERINS,
W. J. MEURS WICHERS,	G. ACKER STRATINGH,
S. STRATINGH, Ez.	J. W. C. VAN ITTERSUM.

*** ALGEMEENE VERGADERING VAN HET GENOOTSCHAP TER BEVORDERING DER NIJVERHEID, gevestigd te *Onderdendam*, op Donderdag den 3 Mei 1838, des morgens te 10 uren, in het Zijlvesterhuis aldaar. — Redevoering. — Verslag. — Rapporten, enz.

Namens het Bestuur:
Mr. A. J. VAN ROIJEN,
Secretaris.

TOONEELBERIGT.

Aan H. H. INTEEKENAREN op de TOONEELVOORSTELLING, welke ten voordeele van den ondergeteekende op den 28 April gegeven zoude worden in den Schouwburg alhier, wordt mits deze bekend gemaakt, dat de bedoelde Voorstelling, OM GEWIGTIGE REDENEN, moet worden UITGESTELD, zullende dezelve nader worden geannonceerd.

D. ALTINK.

GEBOORTE-, HUWELIJKS- EN STERFBERIGTEN.

*** Heden beviel van een' ZOON J. J. HOMMES, Echtgenoote van
GRONINGEN, J. POSTER.
den 12 April 1838.

*** Heden beviel mijne geliefde Echtgenoote H. M. DE COCK voorspoedig van eenen ZOON.

WILDERVANK, Doct. H. O. BUNING.
den 14 April 1838.

*** Heden morgen beviel, door Gods goedheid, van eenen welgeschapenen ZOON HENRIËTTE L. GOSSCHALK, geliefde Echtgenoote van
IZAÄK B. DE BEER,
Goud- en Zilversmid in de O. Ebbingestraat.
GRONINGEN den 15 April 1838.

Deze diene tot algemeene kennisgeving aan Vrienden en Bekenden, zoo binnen als buiten deze Stad.

*** Ondertrouwd:

J. H. HOLWERDA,
Theol. Dr. en Predikant te Gorinchem,
en
T. C. BERTLING.

ASSEN den 15 April 1838.
Eenige kennisgeving.

*** Heden overleed, tot onze bittere smart, ons jongste Dochtertje MARGARETHA JOHANNA GESINA, in den ouderdom van ruim een en een half jaar, aan de gevolgen van het opkomen der tanden.

Familie en Vrienden gelieven deze ook als bijzondere kennisgeving aan te nemen.

ASSEN den 10 April 1838.

S. GRATAMA.
J. G. O. GRATAMA.
geb. KIMMELL.

*** Heden morgen, omstreeks 9 uren, ontsliep zeer zacht onze geachte Vader THOMAS ALTINK, in den ouderdom van ruim 60 jaren.

Gevende langs dezen weg kennis aan Vrienden en Bekenden van dit voor ons wel is waar niet geheel onvoorzien, maar nogtans treffend verlies.

GRONINGEN, D. ALTINK.
den 16 April 1838. Mede namens mijne Zuster en mijn' Behuwd-Broeder.

*** Door den Boek- en Steendrukker J. OOMKENS, alhier, is den 12 April 1838 ter VERTALING in het NEDERDUITSCH aan het GEMEENTEBESTUUR zijner Woonplaats vertoond:

PRACTISCHER UNTERRICHT *in der* BAJONETTFECHTKUNST, *mit 52 erläuterten Figuren.* Bern und Chur bey J. F. J. DALP, 1835.

*** Bij W. VAN BOEKEREN is uitgegeven en alom verzonden:

I. HISTOIRE DE LA CIVILISATION MORALE ET RELIGIEUSE DES GRECS, *depuis le retour des Héraclides jusqu'à la domination des Romains, par P. VAN LIMBURG BROUWER, Professeur à Groningue.* Tome Second, *f* 4 — 50.

II. APOLOGIA SOCRATIS CONTRA MELITI REDIVICI CALUMNIAM, judicium de P. G FORCHHAMMERI, libro, inscripto: *Die Athener und Socrates, u. s. w.* auctore *P. VAN LIMBURG BROUWER*, à *f* 0 — 90.

III. ALGEMEENE GESCHIEDENIS DER WERELD, *inzonderheid ten dienste der Jeugd en ter voorbereiding voor de Hoogeschool en Militaire Akademie opgesteld.* Ook onder den afzonderlijken Titel van GESCHIEDENIS DER MIDDELEEUWEN, door Mr. *A. W. ENGELEN*, *Rector te Elburg*, à *f* 2 — 90.

IV. STILLEVENS. Verhalen van *L. RELLSTAB*, Schrijver van HET JAAR 1812, 2de Deel, à *f* 2 — 50.

*** Bij de GEBROEDERS VAN CLEEF, in *'s Gravenhage* en te *Amsterdam*, is van de pers gekomen en aan hunne gewone Correspondenten verzonden:

Het NEDERLANDSCH BURGERLIJK WETBOEK, *vergeleken* met het WETBOEK NAPOLEON; nagelaten Werk van Mr. *CAREL ASSER*, in leven Lid en Secretaris der Kommissie van redactie der Nationale Wetgeving, Ridder der Orde van den Nederlandschen Leeuw, Lid van onderscheidene geleerde Genootschappen; *uitgegeven* door des schrijvers Zoon, Mr. *L. ASSER*, Advokaat en plaatsvervanger in de Regtbank van eersten aanleg, te *'s Gravenhage*, en des schrijvers Neef, Mr. *C. D. ASSER*, Advokaat te *Amsterdam*; één deel groot Octavo, *f* 6 — 60.

*** Bij den Boekhandelaar en Boekdrukker J. C. VAN KESTEREN, op het Rokin no 157, te *Amsterdam*, zijn heden van de pers gekomen en alom verkrijgbaar gesteld:

I. NIEUWE KEUR VAN NUTTIGE EN AANGENAME MENGELINGEN, voor 1838, No. 1 en 2, per Nommer à . . . . *f* 0 — 60.

II. *A. J. VAN DER AA*, NIEUWE HERINNERINGEN UIT HET GEBIED DER GESCHIEDENIS BETREKKELIJK DE NEDERLANDEN, één deel kompleet, met gegraveerden Titel en Vignet, groot 8vo . . . *f* 3 — 60.

III. KOORNAIREN. Verhalen door *A. VON TROMLITZ*, *C. VON WACHSMANN* en anderen; één deel kompleet, met Vignet . . . *f* 2 — 90.

IV. *E. BLAZE*, HET MILITAIRE LEVEN ONDER HET FRANSCH KEIZERLIJKE BESTUUR, of *zeden, gewoonten en gebruiken van den Krijgsman in het garnizoen, op de bivouac, in het veld*, enz.; twee deelen kompleet, met gegraveerden titel en vignet . . . . *f* 5 — 50.

V. *A. VON TROMLITZ*, HEDWIG, KONINGIN VAN POLEN, Historisch-Romantisch Tafereel; één deel kompleet, met gegraveerden titel en vignet . . . . *f* 2 — 40.

VI. *C. VON WACHSMANN*, FERDINAND en MARINA *of de Verovering van Mexiko.* — De VUURBAAK. — Twee Verhalen; één deel kompleet, met vignet . . . . *f* 2 — 40.

NB. *Den Beminnaars van eene aangename en nuttige lektuur, en vooral aan Leesgezelschappen, zullen bovenstaande Werken welkom zijn.*

UITBESTEDING.

Op Zaturdag, den 21 April 1838, zal, onder nadere approbatie van Edel Groot Achtbare Heeren GEDEPUTEERDE STATEN DEZER PROVINCIE, door de SCHEPPERS van *BAFLO-RASQUERT* en *OBERGUM*, worden aanbesteed aan den minsteischende:

I. De GRAVING van het *BAFLODER-MAAR*, lang 1580 strekkende Ellen.
II. De GRAVING van het *TIMMAAR*, lang 2530 strekkende Ellen.
III. De GRAVING van het *TINALLINGER-MAAR*, lang 1470 strekkende Ellen.

Deze Uitbesteding zal plaats hebben des namiddags te 2 uren, in het Zijlvestershuis te *Onderdendam*, alwaar de Conditiën en Bestekken ter lezing en inzage liggen.

H. H. BRONGERS,
Schepper van Baflo Rasquert.
SICHTERMAN VAN DE BRAKE,
Schepper van Obergum.

*** Het BESTUUR van den *FINSTERWOLDER-POLDER* maakt door deze aan de belanghebbenden bekend, dat de ALGEMEENE JAARLIJKSCHE REKENDAG voor genoemden POLDER dit jaar invalt op WOENSDAG, den 18 April eerstk.

Tevens wordt hiermede geïnformeerd, dat er bij het Bestuur ontvangen is eene missive van Heeren GEDEPUTEERDE STATEN dezer PROVINCIE, d.d. 27 Maart j.l., inhoudende eene uitnoodiging, om tot DAARSTELLING van een UITWATERINGSKANAAL naar *FIEMEL* met de gezamenlijke belanghebbenden te delibereren op den 19 Mei aanstaande.

Het Bestuur, over eene en andere belangrijke Punten in dezen het oordeel van de Ingelanden wenschende te vernemen, noodigt hen uit, om op gemelden Rekendag te Compareren in het *Finsterwolder-Polder-Zijlhuis*, des namiddags precies te twee uren.

Namens het Bestuur voornd.:
H. J. SMID,
Secret.

*** Degenen, welke iets te VORDEREN hebben van — of te BETALEN hebben aan de NALATENSCHAP van wijlen Mejufvrouw de Wedw. M. AUWERDA, geb. PAFING, worden verzocht, zich bij den Heer VAN EERDE, Notaris en Advokaat alhier, te vervoegen, vóór den 15 Mei 1838.

GRONINGEN den 16 April 1838.

PAASCH-MAANDAG MORGEN

is abusivelijk uit de GROOTE KERK *medegenomen:* een KERKKUSSEN met ZWART LAKEN overtrokken, en eene VIERKANTE MAHONIEHOUTEN STOOF met een HENGSEL van CHINEESCH KOPER; waarvoor *is gebergen:* een KUSSEN met ZWART TRIJP, en eene KERKSTOOF met KOPEREN HENGSEL. Men verzoekt vriendelijk, dit abuis te herstellen door den DRUKKER DEZER, bij wien de Eigenares bekend is.

STOOMVAART tusschen *Amsterdam* en *Harlingen*.

VERTREK:

Van *Amsterdam*, Dingsdag, Donderdag en Zaturdag, } des ochtends te 8
» *Harlingen*, Woensdag, Vrijdag en Zondag, } uren.

De Boot zal, even als vroeger, *Enkhuizen* aandoen. — Verdere Informatiën te bekomen bij de AMSTERDAMSCHE STOOMBOOTMAATSCHAPPIJ.

NEDERLANDSCHE HANDELMAATSCHAPPIJ.

De DIRECTIE maakt bekend, dat door haar zal geveild worden te *Rotterdam*, op DONDERDAG, den 26 April 1838:

19245 Kranjangs en Kanassers JAVA SUIKER, liggende aldaar.
4253 dito dito DITO » te *Dordrecht.*

Waarvan de Monsters, benevens de Notitiën met de Veilconditiën in tijds zullen worden uitgegeven.

AMSTERDAM, VAN DER HOUVEN, *President.*
den 26 Maart 1838. KOOIJ, *Directeur fungd. Secretaris.*

*** Mr. E. J. OFFERHAUS, Notaris te *Groningen*, zal, op HEDEN, DINGSDAG, den 17 April 1838, om de veelheid der Percelen des avonds *precies* te 7 uren, ten Huize van A. MIDDELKOSTER, in de Nieuwe Ebbingestraat, te *Groningen*, publiek verkoopen:

I. Een HUIS met BLEEKVELD en TUIN, te *Groningen*, Noordzijde in de Leliestraat, F 54 V.
II. Eene WONING met een' TUIN, in de Violettensteeg, F 40 V.
III. Eene KAMER, Zuidzijde in het Appelstraatje, F 223 V.
IV. Eene DITO, aldaar, F 224 V.
V. Eene DITO, aldaar, F 225 V.
VI. Een HUIS met BOVENWONING, Oostzijde op de Drift, tusschen den Achter-den-Muur en de Kraan, D 96 V.
VII. Eene KAMER, Oostzijde in het Lutkeniestraatje, B 37 V.
VIII. Eene WONING met BLEEKVELD, in de Sleemenderstraat, A 278 V.
IX. Eene DITO, aldaar, A 279 V.
X. Een HUIS met PLAATS en 2 Kamers, onder één Dak, Reed A 138 V, Westzijde in de Kleine Butjesstraat, I 225 V.
XI. Eene KAMER, Noordzijde in de Prinsenstraat, Q 229 V.
XII. Eene DITO, aldaar, Q 230 V.
XIII. Eene DITO, aldaar, Q 231 V.
XIV. Een HUIS met OPEN GROND, en 2 KAMERS daarbij, Oostzijde in het Ruiterstraatje, W 56 en 58 V.
XV. Eene WONING, aldaar, W 57 V.
XVI. Een HUIS, Noordzijde in een Gangje, Oostzijde aldaar, W 59 V.
XVII. Eene WONING met OPEN PLAATSJE, in den Hanebijtersgang, W 72 V.
XVIII. Eene KAMER, ten Noorden in de Torenstraat, Z 242 V.
XIX. Eene DITO, aldaar, Z 243 V.
XX. Eene DITO, aldaar, Z 244 V.
XXI. Eene DITO, Noordzijde in den Veulsgang, P 104 V.
XXII. Eene DITO, aldaar, P 105 V.
XXIII. Eene DITO, Zuidzijde in een Gangje in de Kleine Raamstraat, V 143 V.
XXIV. Eene DITO, op de Keerweer, bij Driemolendrift, Z 23 V.
XXV. Eene DITO, aan den Wal, Westzijde van de Jonkerstraat, Z 155 V.
XXVI. Eene DITO, aldaar, Z 155 V.
XXVII. Eene WONING, Noordzijde in de Violenstraat, H 22 V.
XXVIII. Eene KAMER, aldaar, H 21 V.
XXIX. Eene DITO, Noordzijde in de Molenstraat, Q 20 V.
XXX. Eene DITO, aldaar, Q 21 V.

Te bezien op den Verkoopdag, des voormiddags van 10—12 en des namiddags van 2—4 uren.

Mr. E. J. OFFERHAUS, Adv. en Not.

Op WOENSDAG, den 18 April 1838,

des voormiddags te 10 uren en vervolgens, zullen, voor de Behuizing door wijlen J. DEGENHARD bewoond geweest, in het Hoogstraatje, te *Groningen*, worden verkocht: onderscheidene LOSSE GOEDEREN, bestaande in een BUREAU, STAAND UURWERK, LATAFEL, TREKTAFEL en ANDERE TAFELS, eene KLEERKAST, eene partij STOELEN, SPIEGELS, SCHILDERIJEN, BILJART met KLEED, IVOREN BALLEN, eenig ZILVER, PORSELEIN, GLAS-, KOPER-, TIN-, BLIK-, IJZER en VAATWERK; voorts BEDDEGOED met TOEBEHOOREN, MANSKLEEDEREN, ENZ. Te bezien des daags vóór den verkoop, des namiddags van 2 tot 5 uren.

Mr. E. J. OFFERHAUS, Adv. en Not.

Op MAANDAG, den 23 April 1838,

des namiddags te 2 uren, zullen, vóór de Behuizing, door de Weduwe ALBERT BENNINK bewoond geweest, aan het Boterdiep, te *Groningen*, wor-

den verkocht: onderscheidene **LOSSE GOEDEREN**, bestaande in een EIKENHOUTEN KABINET, VRIESCHE KLOK, TAFELS, STOELEN en andere GOEDEREN; **SMIDS GEREEDSCHAPPEN**, als: eene BLAASBALG, AAMBEELD, BANKSCHROEVEN, SLIJPSTEEN, HAMERS, TANGEN, ENZ.; benevens MANS LIJFSTOEBEHOOREN en BEDDEGOED, ENZ. Te bezien op den Verkoopdag, van 10 tot 12 uren.

Mr. **E. J. OFFERHAUS**, *Adv.* en *Not.*

*** Mr. **E. VAN EERDE**, Notaris te *Groningen*, gedenkt, op WOENSDAG, den 18 April, in plaats van Zaturdag, den 14 April 1838, ten Huize van den Kastelein J. EEKHOFF, Tz., aan de Groote Markt, te *Groningen*, publiek te verkoopen: I. Een' TUIN in de Kubensteeg, mede ingang hebbende buiten het Kleine Poortje, en een aangenaam uitzigt over de Landen op het Winschoter Diep. II. Een' TUIN met ZOMERHUISJE, staande in de Kleine Brandenburgersteeg, buiten de Heerepoort. III. Eene WONING, staande aan den Stadswal, achter de Zuiderkuipen, get. Z 147 V, rood S 365, Alles gelegen te *Groningen*. — Om no. 3 op den 1 Mei 1838, doch 1 en 2 dadelijk te aanvaarden. Te bezien op den dag van Verkoop van 10—12 en van 2—4 uren. Eigendomsbewijzen en Veil-Conditiën liggen op de gewone plaatsen ter lezing.

Mr. **E. VAN EERDE**,
Adv. en *Not.*

Op WOENSDAG, den 18 April 1838,

des morgens te 10 uren en vervolgens, zal, voor de Behuizing aan de Groote Markt, te *Groningen*, door wijlen Mevrouw de Weduwe VAN HEES bewoond geweest, publiek worden verkocht: de zeer zindelijke en deftige **I N B O E D E L**, door voormelde Erflateres nagelaten, bestaande, onder anderen, uit onderscheidene buitengemeen fraaije MAHONIEHOUTEN en ANDERE UITHEEMSCHE HOUTEN MEUBELEN, als CANAPÉ, STOELEN, SPEEL-, THEE-, UITTREKTAFELS voor 18 en 24 Personen, en ANDERE TAFELS, KABINETTEN, diverse GROOTERE en KLEINERE BUFFETTEN, BUREAUX en COMMODES met en zonder MARMEREN BLADEN, onderscheidene **NIEUWE SMIRNASCHE en andere TAPIJTEN en KLEEDEN, kostbare GROOTE SPIEGELS**, briljante PENDULES, GIRANDOLES en LUSTERS, zeer fijne SCHILDERIJEN, fraaije KAGCHELS en HAARDEN, schoone STAATSIEGORDIJNEN met derzelver TOEBEHOOREN, KLOKLANTAREN, briljante TAFELLAMPEN, kostbaar PORSELEIN en KRISTAL, kostbare PORSELEINEN en ANDER **TAFELSERVIES**; voorts onderscheidene LEDEKANTEN, ten minste vijf Stellen uitmuntende en wel gevulde BEDDEN met derzelver TOEBEHOOREN, GLADMANGEL; zeer vele **K E U K E N G E R E E D S C H A P P E N**, waaronder eene KOOKKAGCHEL, wel geconserveerd, KOPER-, TIN-, BLIK-, GLAS- en fijn AARDEWERK; wijders 2 ZWARTE MERRIEPAARDEN, eene fraaije KOETS en KALES, WAGEN en SLEEPKOETS, onderscheidene sterke en fraai gemonteerde PAARDENGEREIDEN en verdere STALGOEDEREN en STALGEREEDSCHAPPEN en meer andere GOEDEREN; alle welke op Dingsdag, den 17 dezer, zullen kunnen worden bezien des voormiddags van 10—1 en des namiddags van 2—5 uren. Des Vrijdags voormiddags zullen de R ij t u i g e n en P a a r d e n en S t a l g o e d e r e n worden verkocht.

Mr. **J. W. QUINTUS**, *Notaris.*

Op WOENSDAG, den 25 April 1838,

des voormiddags te tien uren te beginnen, zal, voor de Behuizing van de Wedw. **SIKKENS**, aan de Lage Der-A, bij de Draaibrug, publiek worden verkocht: Derzelver nagelaten **ZINDELIJKE INBOEDEL**, bestaande in een EIKENHOUTEN KABINET, DITO BUREAU met PORSELEINKASTJE, beste HALVE KASTKLOK, UITTREK- en ANDERE TAFELS, STOELEN, SPIEGELS en SCHILDERIJEN, fraai PORSELEIN, veel KOPER en TIN, BLIK-, IJZER- en VAATWERK, WELGEVULDE BEDDEN met derzelver TOEBEHOOREN, LINNENS en hetgene verder ter Tafel zal worden gebragt. Te bezien Dingsdags bevorens, van 2 tot 5 uren.

Mr. **J. W. QUINTUS**,
Notaris.

Op VRIJDAG, den 27 April 1838,

des namiddags precies te één uur, zal, aan de Boerenplaats van J. NAUTA, aan den *Herenschen Dijk*, publiek worden verkocht:

Een kompleet **BOERENBESLAG**, bestaande in 20 stuks HORENVEE, 3 PAARDEN, WAGENS, PLOEG, EGGE en verdere BOERENGEREEDSCHAPPEN.

Mr. **J. W. QUINTUS**, *Notaris.*

VERKOOPING van eene Lading ESSCHEN HOUT,

MORGEN, WOENSDAG, den 18 dezer, des middags te 12 uren, door de Firma **BOS & COMP.**, bij de Behuizing van de Wedw. KRAAN, buiten de Apoort, geschikt voor STOELDRAAIJERS, BLOKMAKERS en ANDEREN.

Op DONDERDAG, den 19 April 1838,

des namiddags te 2 en 5 uren, zullen, door de Firma **BOS & COMP.**, in het *PEPER GASTHUIS*, bij Uitmijning worden verkocht: KABINETJES, KLOKKEN, BEDDEN, KUSSENS, MANS en VROUWEN LIJFSTOEBEHOOREN en verder HUISHOUDELIJK GOED, hetgene alsdan te voorschijn zal worden gebragt.

Op ZATURDAG, den 22 April 1838,

zal, door de Firma **BOS & COMP.**, op gewoon krediet worden te koop gepresenteerd: eene zoo goed als Nieuwe HOUTEN KRAAM met ZEIL, lang 36 Voeten, ten Huize van R. NIENHUIS, aan de Noorderhaven, des avonds te zeven uren.

H. BARTELS,
wonende aan Der-A.

MAANDAG en DINGSDAG, den 23 en 24 April 1838,

telkens des namiddags te 2 en 5 uren, zal, door de Firma **BOS & COMP.**, vóór en op de Bovenwoning van den Koopman MEDDENS, aan de Vischmarkt, worden verkocht: de nagelaten zeer nette **I N B O E D E L** van wijlen Mejufvrouw de Wedw. J. DE VRIES, bestaande in een best EIKEN KISTKABINET, DITO KANTOOR, beste HALVE KASTKLOK, diverse TAFELS, STOELEN, SPIEGELS, SCHILDERIJEN, extra mooije OUDE BLAAUWE en GEKLEURDE PORSELEINEN, GLAS en ENGELSCH AARDEWERK, KOPER, TIN en verder HUISHOUDELIJK GOED, uitmuntend BEDDEGOED met TOEBEHOOREN en veel meer andere GOEDEREN. Te bezien Zaturdag bevorens, des voor- en namiddags van 10 tot 12 en van 2 tot 5 uren.

WOENSDAG, den 25 April 1838,

des morgens te 10 uren en vervolgens, zal, door de Firma **BOS & COMP.**, voor de Behuizing van de Wedw. C. WIERMAN, in de Pelsterstraat, worden verkocht: de geheele **I N B O E D E L**, bestaande in diverse KABINETTEN, verscheidene Stellen BEDDEGOED en verder al de HUISHOUDELIJKE GOEDEREN; — voorts de GEHEELE WINKEL met al de GEREEDSCHAPPEN, eenige WINKELWAREN en veel meer andere GOEDEREN. — Alles te bezien Dingsdag bevorens, des voor- en namiddags van 10 tot 12 en van 2 tot 5 uren.

GESNEDEN EIKEN- en BEUKENHOUT,

Voor S t e l m a k e r s, S c h r ij n w e r k e r s, K u i p e r s, enz., als: KISTPLANKEN, SCHAMELS, STELASSEN, EIDEBALKEN, PLOEGBOOMS, DUSSELBOOMS, BLOKTONGEN, VELGEN en SPIJKEN, POSTEN, ENZ., eene menigte SCHAALHOUT, eenige zware BOOMEN, ENZ., zal publiek worden verkocht op WOENSDAG, den 18 April, des namiddags, bij de *Kloostertil*.

*** Mr. **J. D. TRESLING**, Notaris te *Slochteren*, gedenkt, op Donderdag, den 19 April 1838, des namiddags precies te 2 uren, ten verzoeke en ten Huize van de Weduwe HARM PIETERS VELDMAN, op *Lasquert*, onder *Siddeburen*, publiek, op gewone Conditiën, te verkoopen:

8 PAARDEN, 27 HORENBEESTEN, 20 SCHAPEN, HOOI en STROO, WAGENS, PLOEG, EGGE, BOEREN- en MELKGEREEDSCHAPPEN.

Mr. **J. D. TRESLING.**

*** Mr. **A. J. VAN ROIJEN**, Notaris te *Onderdendam*, zal, op Vrijdag, den 20 April 1838, in het Gemeentehuis te *Middelstum*, des namiddags te 3 uren, op Boelgoeds Conditiën, verkoopen: Pl. min. 20,000 Ned. ℔ best gewonnen HOOI, behoorende tot de Nalatenschap van wijlen LEWE MICHIELS.

Mr. **A. J. VAN ROIJEN.**

*** Mr. **M. DE MUINCK**, Notaris te *Grijpskerk*, zal, ten verzoeke van JAN H. DATEMA, Landbouwer onder *Saaxum*, op deszelfs Boerenplaats, op Vrijdag, den 20 April 1838, des namiddags precies te één uur, publiek, op gewone Boelgoeds conditiën, verkoopen:

6 PAARDEN, 30 stuks HORENVEE, 25 SCHAPEN, alsmede BOERENGEREEDSCHAPPEN.

Mr. **M. DE MUINCK.**

Publieke VERKOOPING van nieuwe HUISMEUBELS.

Ten overstaan van Mr. **M. DE MUINCK**, Notaris te *Grijpskerk*, zullen, op Maandag, den 23 April 1838, des namiddags precies te twee uren, ten Huize van den Kastelein J. DE BOER, A.z., te *Grijpskerk*, publiek, op gewone Boelgoeds conditiën, ter verkoop worden aangeboden:

Onderscheidene EIKENHOUTEN KABINETTEN, SECRETAIRES, CHIFFONNIERES, eene groote partij STOELEN en meer van dien aard.

Mr. **M. DE MUINCK.**

BOELDAG.

De Griffier **J. VEENHOVEN**, H.z., zal, ten verzoeke en ten Huize van EILDERT J. BRAAM, te *Hoogezand*, op eerstkomenden Vrijdag, den 20 April 1838, des namiddags precies te één uur, publiek verkoopen: 3 PAARDEN, 10 MELK- en VAARMELKTE KOEIJEN, eenige SCHAPEN, 4 BOERENWAGENS, 2 CHAISEN, eene SCHUUR op Afbraak, benevens onderscheidene beste HUISMEUBELEN.

VERKOOP VAN VEENVERGRAVINGEN, in de nabijheid van het *STADS KANAAL*.

Mr. **M. VAN DER TUUK**, Notaris in het Kanton *Veendam*, gedenkt, op Vrijdag, den 20 April 1838, des namiddags te twee uren, in de STADS SCHUUR in de *Boven-Wildervank*, ten overstaan van den RENTMEESTER der STADS VEENEN, onder nadere goedkeuring, te verkoopen de hierna volgende VEENVERGRAVINGEN, als:

Van een Perceel VEEN in de zoogenoemde 60 Roeden, ten Zuiden den tweeden Mond van de Markt van *Gieten* en ten Oosten de Plaats no. 38 gelegen, groot 217 [] Nederlandsche Roeden.

Voorts van ZES DITO PERCELEN, alles boven den Tweeden Afdraai van het *Stads Kanaal* gelegen; zijnde de grootte en ligging dezer Percelen vermeld en omschreven in de *Groninger Courant* van Vrijdag den 13 April 1838 en de ter lezing gelegde Voorwaarden van Verkoop.

Er wordt UIT DE HAND TE KOOP aangeboden:

Een TUIN met STEENEN TUINHUIS en KEUKEN, staande buiten de Heerepoort, aan den Buiten-Singel, tusschen voornoemde Poort en de Merwikspijp, geteekend HH no. 10.

Alsmede een HUIS, gelegen op het Hoogstraatje, tusschen de Gelkinge- en de Heerestraten, bestaande uit twee nette KAMERS, KEUKEN, KELDER en ZOLDER, voorzien van fraaije en gemakkelijke Kasten, enz.

Te bevragen bij den Heer VAN EERDE, Notaris en Advokaat alhier.

TE HUUR:

Eene BOVENWONING, in de Visscherstraat, Noordzijde, roode lett. I no. 108. Te bevragen bij den Timmerbaas NIEVEEN, bij de Vischbanken.

*** **J. B. MEDDENS**, aan de Vischmarkt, heeft ontvangen: VILTEN en ZIJDEN HOEDEN, n a a r d e n l a a t s t e n s m a a k; rekommandeert zich aan zijne geëerde Begunstigers.

*** Bij **E. DE BOER & ZONEN**, *GEKWALIFICEERDE KOLLEKTEURS* der *KONINKLIJKE NEDERLANDSCHE LOTERIJ*, aan de Vischmarkt, te *Groningen*, zijn, voor de 174ste LOTERIJ (waarvan de EERSTE KLASSE op Maandag, den 23 April zal beginnen te trekken), LOTEN volgens *Prijs-Courant* te bekomen.

NB. Bij dezelven wordt GENERAAL CONTRABOEK gehouden.

H. HEEREYLERS, Mr. S t u k a d o o r,

wonende ten Huize van W. KOLMAN, op den hoek van de Ooster- en Poelestraten, verzoekt gunst en rekommandatie.

Men verlangt op aanstaanden MEI,

in een DIAKENIE ARM- of WERKHUIS, tot zoogenaamde VADER en MOEDER: Een' daartoe geschikten **GEHUWDEN MAN** en zijne **VROUW**, *zonder Kinderen.*

Zij, die daartoe genegen zijn, vervoegen zich in het **H o o g e h u i s**, te *Slochteren.*

BURGEMEESTER en **WETHOUDEREN** der Stad *Groningen* hebben de prijzen van het BROOD heden gezet als volgt:

Het grof Roggebrood	van 4 Pond	*f* 0 — 32,	per Pond	*f* 0 — 08.
De Grofweiten Bol	» 5 Oncen	- 0 — 11,	»	»	- 0 — 22.
De Fransche Bol	» 3 Oncen	- 0 — 12⁵,	»	»	- 0 — 41.
De Regelwegge	» 3 Oncen	- 0 — 11,	»	»	- 0 — 37.
De Hollandsche of Tarwebol	» 3 Oncen	- 0 — 10⁵,	»	»	- 0 — 35.

GRONINGEN den 16 April 1838.

Burgemeester en Wethouderen: **J. F. VAN IDDEKINGE.**
De Secretaris bij het Bestuur der Stad Groningen: R. LOHMAN.

PRIJZEN DER GRANEN, ENZ. OP DE BEURS TE *GRONINGEN*,
PER NEDERLANDSCHE MUDDE EN GRAANGEWIGT.

Vrijdag, den 13 *April.* TARWE blijft als voren te verkoopen: 70 ℔ oude Bak-Tarwe *f* 7,25; 68, 70 ℔ n. roode Oml. *f* 5,40,80; 68, 70 ℔ Old. dito *f* 5,30,60; 70 ℔ Smet *f* 5,25. — ROGGE weder iets hooger afgaande: 66, 68, 70 ℔ *f* 4,15,50,80. — BOEKWEIT als voren: 60, 62, 64 ℔ grijze Zand *f* 3,90, *f* 4,30,60; 62 ℔ zwarte dito *f* 4,15; 62 ℔ Veen *f* 3 75. — GERST in één doen: 56, 58, 60 ℔ Winter *f* 3,15,40,65; 56, 58 ℔ Zomer *f* 2,80, *f* 3,05; 60 ℔ Knobbé *f* 3,40. — Puike blanke zware dikke HAVER iets hooger: 44, 47, 50 ℔ dikke *f* 2,15,30 a 35,60; 35, 38, 40 ℔ blanke Voer *f* 1,50,80, *f* 2; 38, 40, 42 ℔ zwarte dito *f* 1,75,90, *f* 2. — BOONEN in één doen: *f* 3,50,75, *f* 4,15. — Grove GORT *f* 6 a *f* 6,50; Parel dito de 100 Ned. ℔ *f* 9 a *f* 11. — KOOLZAAD traag *f* 10,50,75, *f* 11,25. — ZOMERZAAD *f* 6,50, *f* 7,25. — RAAPOLIE *f* 37.

PRIJZEN DER GRANEN, ENZ. OP DE BEURS TE *AMSTERDAM*.

Vrijdag, den 13 *April.* TARWE stil: 121 ℔ n. Vries. *f* 195 aan de Zaan; 124 ℔ n. Gron. *f* 195. — ROGGE met weinig handel bij vorige prijzen: 120, 122 ℔ n. Overijs. *f* 150, *f* 155; 123 ℔ o. dito *f* 168. — GERST slap: 103 ℔ Nieuwe Vriesche Zomer *f* 104. — HAVER in één doen: 88 ℔ Nieuwe Fijne *f* 86. — BOEKWEIT zonder handel. — KOOLZAAD in één doen; Vriesch 60 p. vl.; op levering $\frac{1}{2}$ p. vl. hooger; op 9 vat in Mei, September, October en November 65$\frac{1}{2}$ p. vl. — LIJNZAAD zonder handel. — RAAPOLIE iets aangenamer; per 6/w. *f* 41,25; vliegende *f* 40 a 25; den 1 Mei *f* 39,75, *f* 40; September, October en November *f* 40,50, *f* 41. — LIJNOLIE per 6/w. *f* 31,50; vlieg. *f* 30,50, 75. — HENNEPOLIE per 6/w. *f* 34,50; vliegende *f* 33,50, *f* 34.

ROTTERDAM den 13 *April.* KLAVERZAAD: Rood is ten gevolge eener levendige vraag voor Engeland circa *f* 3 gerezen en daartoe opgeruimd. Nieuwe aanvoeren goede kwaliteit zouden met graagte dezelfde prijzen bedingen; wit Zaad blijft onbegadigd en de prijzen zijn nominaal.

LONDEN den 9 *April.* Van Tarwe was heden een goede voorraad ter markt, bij tragen handel, zijnde middel- en geringe soorten lager genoteerd, terwijl puike kwaliteit met moeite den koers van j.l. Maandag bedong. — Goed geconditionneerde Moutgerst gold de vorige prijzen, maar andere soorten waren niet gewild. — In Haver heerschte minder handel, dan gedurende de twee of drie laatste weken; puike soort bedong hier en daar 6 p. a 1 sh. avans.

Van den 11*den.* Aan de Granenmarkt ging heden zeer weinig om, doch de prijzen van Maandag souteneerden zich. Haver lusteloos, uit hoofde van ruimen aanvoer. Aanstaanden Vrijdag zal er geene markt wezen.

PRIJS-COURANT DER **EFFEKTEN**, *op de Beurs te AMSTERDAM, den* 14 *April.*

Integr. 54$\frac{1}{16}$ a $\frac{7}{16}$, gebl. 54$\frac{3}{8}$; Holl. 5 pCts. 101$\frac{1}{8}$ a $\frac{1}{4}$, gebl. 101$\frac{3}{16}$; Kansb. *f* 25$\frac{1}{16}$, $\frac{3}{16}$, gebl. 25$\frac{1}{4}$; Synd. 4$\frac{1}{2}$ pCt. 95$\frac{3}{8}$ a $\frac{7}{16}$, gebl. 95$\frac{3}{8}$; Dito 3$\frac{1}{2}$ pCt. 80; *Handelmaatschappij* 185$\frac{3}{4}$ a $\frac{1}{2}$, gebl. 185$\frac{1}{2}$; Dito 1837 100$\frac{3}{4}$ a $\frac{7}{8}$, gebl. 100$\frac{7}{8}$; O. I. 5 pCt. 99$\frac{1}{8}$; *Ardoins* 18$\frac{1}{16}$ a $\frac{7}{8}$, gebl. 18$\frac{7}{8}$; *Tayol.* te Parijs 40; Oude Russen 105$\frac{3}{4}$; Dito 1828—1829 105$\frac{7}{8}$, Cert. 1831—1833 97$\frac{7}{8}$; Roeb. 69$\frac{1}{2}$; Metall. 103; Dito 2$\frac{1}{2}$ pCt. 59; Brazil. 77$\frac{7}{8}$ a 78, gebl. 77$\frac{7}{8}$.

Van onze binnenlandsche fondsen schenen zich aanvankelijk Integralen en Kansbiljetten iets boven derzelver standpunt van gisteren te zullen verheffen, doch spoedig begonnen dezelve weder te kwijnen en vielen bijna zonder handel tot hunne laatstvorige hoogte terug. Van de overige binnenlandsche fondsen valt niets te melden; er is daarin geene noemenswaardige variatie noch handel opgemerkt.

Oude Aandeelen Handelmaatschappij hebben zich volkomen van hunnen val van gisteren hersteld, en bij eenige affaire hebben zich dezelve ongeveer $\frac{1}{2}$ pCt. in prijs verbeterd.

In Spaansche fondsen heeft het merk van Antwerpen niet aan de verwachting der spekulanten beantwoord, welke van die beurs eenige rijzing op de stemming der Cortès hadden te gemoet gezien. In dien stand van zaken is de prijs dan ook heden in dezelfde mate gedaald als hij gisteren gestegen was. De omzet was gering.

Koers van het Geld: Beleening 2$\frac{1}{2}$ pCt.; Prol. 2$\frac{3}{4}$ en 2$\frac{1}{2}$ pCt.; Wissel-Disconto 2$\frac{1}{2}$ pCt.

Peru 6 pCt. van 100 p. st. 12$\frac{3}{8}$; Bl. Grieken van 100 p. st. 16$\frac{1}{8}$.

Laatste prijzen, te 5 uren: Integr. 2$\frac{1}{2}$ pCt. 54$\frac{3}{16}$ a $\frac{1}{4}$; Holl. 5 pCt. 101$\frac{3}{16}$; Kansbill. *f* 25$\frac{1}{16}$ a $\frac{1}{4}$; Handelmaatsch. 185$\frac{1}{2}$ a $\frac{3}{4}$; *Ardoins* van 85 p. st. 18$\frac{7}{8}$.

Te *Groningen*, ter Boekdrukkerij van C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA, in de Oude Boteringestraat. (Met *autorisatie.*)

PARIJS den 12 April.

Zoo men aan de verzekering van een der liberale bladen geloof kan geven, zouden de ministers, bij de laatste beraadslaging over de wet voor het buitengewone krediet voor de artillerie, enz. de waarheid hebben pogen te bemantelen, en reeds te voren aan het Belgische bewind hebben doen verklaren, dat, indien hetzelve zich thans aan de bepalingen der 24 artikelen zoude willen onttrekken, het geenszins op de ondersteuning van Frankrijk moest rekenen.

— Per buitengewone gelegenheid ontvangen wij de volgende telegrafische depêche:

BAYONNE, 12 April.

Aan den consul van Spanje te Bordeaux is uit Jaca geschreven, dat de Carlistische expeditie den 6 dezer omstreeks Barbastro is geslagen geworden. *Negri* was den zelfden dag nabij Sommosiera, 20 uren benoorden Madrid. *Iriarte* heeft zijne rigting genomen naar Alcorendes, 4 uren benoorden Madrid. *Bazilio* heeft zich andermaal in de gebergten van Toledo terug geworpen. Het ontwerp van wet, betreffende de leening, is in de Cortes-zitting met 139 tegen 13 stemmen aangenomen.

— In den nacht van Vrijdag op Zaturdag — aldus schrijft men uit Marseille, van den 8 April — zijn, op den weg van Avignon naar Marseille, bij Orgon, vier diligences door gewapende roovers aangevallen en beroofd geworden. De reizigers hebben geld en goed moeten afgeven.

BELGIE.

BRUSSEL den 12 April.

In *le Commerce Belge* leest men:

Wij vernemen, dat de Londensche conferentie in hare jongste bijeenkomst de grondslagen tot een nieuw protokol betreffende de Hollandsch-Belgische kwestie heeft goedgekeurd.

Ditmaal schijnt Oostenrijk het initiatief genomen te hebben; want het concept van dit diplomatisch document is door prins *Esterhazy* aangeboden, en na eenige weinig beduidende wijzigingen, is hetzelve door de gezanten der vijf groote Mogendheden goedgestemd.

Wij gelooven niet, dat dit stuk zal publiek gemaakt worden, alvorens de kabinetten der de Londensche conferentie uitmakende Souvereinen tot hetzelve geheel zullen zijn toegetreden.

Intusschen meenen wij wel onderrigt te zijn, als wij verzekeren, dat de territoriale verdeelingen, door het 24 artikelen-traktaat vastgesteld, met betrekking tot de provinciën Limburg en Luxemburg, eenige wijzigingen hebben ondergaan.

NEDERLANDEN.

AMSTERDAM den 12 April.

Men spreekt er van, dat de Regering er op bedacht zoude wezen, om, na het bewerkstelligen van een nieuw en naauwkeurig onderzoek te dezer zake, in de eerstvolgende bijeenkomst der Staten-Generaal, een gewijzigd ontwerp, betrekkelijk den aanleg van den ijzeren spoorweg, ter tafel te brengen.

— In de provincie Luik heeft tegenwoordig eenige spanning over kerkelijke aangelegenheden plaats. De verschijning van eenige tot de orde der *redemptoristen* behoorende missionarissen in de provincie, die aldaar buitengewone predikingen houden en met groote plegtigheid in de steden en dorpen kruisen planten, schijnen daartoe aanleiding te hebben gegeven. Het planten van het kruis heeft te Tilff met plegtigheid plaats gehad, doch niet zonder dat een deel van de bevolking der gemeente door gejouw en gefluit van hare afkeuring heeft doen blijken In de stad Luik schijnt deze afloop van eenen twist, die eenig opzien had gebaard, de gemoederen tegen de R. K. geestelijkheid in het harnas te hebben gejaagd Op Zondag den 8 April heeft men in den schouwburg aldaar den *Tartuffe* van *Molière* ten tooneele gevoerd, onder toevloed van eene overgroote menigte, die elke zinspeling tegen de huichelarij op het uitbundigst heeft toegejuicht. Bij het uitgaan van den schouwburg hebben de toeschouwers, door een aantal nieuwsgierigen wel tot 2,000 aangegroeid, door muzijk voorafgegaan, onder het opzingen van revolutionnaire liederen, de straten der stad doorkruist, en aan den burgemeester van Tilff, die te Luik woont, alsmede aan de leden der gedeputeerde staten serenades gegeven. Daarentegen hebben de volkshoopen voor het paleis van den bisschop, den heer *van Bommel*, voor dat van den gouverneur der provincie en voor eenige andere woningen van voorstanders der priesterpartij een oorverdoovend ketelmuzijk doen hooren. De kreeten: »weg met de priesters! weg met de missionarissen! weg met *van Bommel!*" zijn daarbij aangeheven Hier en daar zijn de glazen ingeslagen, en de kommissarissen van policie, door de gendarmerie ondersteund, hebben alle moeite gehad, om grootere buitensporigheden te beletten. In den nacht van den 9den op den 10den hebben soortgelijke tooneelen zich te Luik herhaald. Men had het toen vooral op de kerk van St. *Catharina*, waarin de missionarissen predikten, gemunt. Eenige glazen van dat gebouw zijn ingeworpen. Reeds vroeger had, tot ergernis van alle weldenkenden, in deze kerk, onder de dienst, eene vechtpartij plaats gehad, waarbij een jong mensch gevaarlijk is gekwetst. Een der Luiksche bladen, dat in den geest van het Belgische ministerie geschreven wordt, beweert, onder dagteekening van den 10 April, dat het hoog tijd wordt, om deze ongeregeldheden krachtdadig te beteugelen, daar zij anders tot de plundertooneelen zouden kunnen overslaan, die in 1831 ook de stad Luik hebben bezoedeld.

Van den 14den. De aanspraak van den minister van buitenlandsche zaken, in het committé-generaal van den 13 Maart l.l. gehouden, is thans gedrukt en aan de leden rondgedeeld. Daaruit blijkt, dat Z. Excell., alvorens tot het hoofddoel zijner mededeeling over te gaan, de aanwijzing, namelijk, der tegenwoordige gesteldheid van het Belgische vraagstuk, het noodig geoordeeld heeft, hun Edel Mogenden met eene bijkomende omstandigheid bekend te maken, onbeduidend in haren oorsprong, doch eenig gewigt verkregen hebbende, ten gevolge der houding, daarbij door Groot-Brittanje en Frankrijk aangenomen.

(Dit verslag heeft betrekking tot de houthakking in het bosch van Grünewald, hetwelk wij ten slotte zullen laten volgen, daar de redactie vermeend heeft, hare lezers geene ondienst te doen, om met het belangrijkste gedeelte der redevoering van Z. Excell., de Belgische kwestie, namelijk, een' aanvang te maken; zijnde dit gedeelte van des ministers redevoering van den volgenden inhoud):

»Ik vinde mij thans genaderd tot het gedeelte mijner rede, meer bijzonder de aandacht van U Edel Mogenden waardig. Deszelfs ernstige aard noopt mij, om, met ter zijde stelling van alle uitweidingen en redeneringen, in de vervulling mijner taak uitsluitend te blijven stilstaan bij de daadzaken, en geene andere taal te voeren, dan die der strenge geschiedenis.

De vertrouwelijke openingen aan de hoven van Berlijn, Weenen en Petersburg, in mijne laatste mededeeling aangekondigd, hadden de volgende strekking. De Nederlandsche Regering, na op nieuw alle mogelijke uitwegen zorgvuldig onderzocht te hebben, had zich bepaald tot het denkbeeld eener voorloopige uitvoering der 24 artikelen, in het eerste jaar der onderhandeling door de Londensche conferentie, als bevattende billijke voorwaarden van scheiding, aanbevolen. Deze voorloopige uitvoering zoude plaats hebben, onverminderd de regten van een iegelijk, en onder voorbehoud eener slot-negotiatie met de Mogendheden, bestemd tot het beramen eener eindschikking. Alvorens echter aan dat ontwerp gevolg te geven door eene bepaalde opening aan de vijf hoven, wenschte het 's Gravenhaagsche kabinet vooraf in vertrouwelijk overleg te treden met die van Oostenrijk, Pruissen en Rusland.

Ditmaal, gelijk te voren, is de Regering in hare pogingen te leur gesteld geworden, en heeft zij van het geopperde denkbeeld, zoo zeer geschikt om de afdoening voor te bereiden, niet de vruchten geplukt, welke zij er met vertrouwen van had te gemoet gezien. Rusland, wel is waar, toonde zich bereid, om het voorstel te Londen te laten ondersteunen, maar, zoowel te Petersburg als te Weenen en te Berlijn werd het ongunstig beoordeeld, even als ware er slechts een nieuwe provisionele toestand van zaken te wachten. Oostenrijk en Pruissen verklaarden zich dan ook ongenegen, om er toe mede te werken, daarenboven verlangende, dat het vraagstuk van het grondgebied in het Limburgsche vooraf, ten voordeele van het Duitsche Bondgenootschap, zoude worden uitgelegd.

De Regering, haar aldus ook dit hulpmiddel ziende ontvallen, heeft, na voor de laatste maal alle denkbare kansen en pogingen in de schaal van 's Rijks bestuur gelegd te hebben, met de volle bewustheid van, te midden der onverdiende moeijelijkheden door ondankbaarheid en geweld, door verkrachting en verscheuring der heiligste traktaten, en door opoffering van Europa's dierbaarste belangen, aan het Vaderland berokkend, de haar opgelegde pligten, zonder te wankelen, doch tevens beraden, vervuld te hebben, tot den stap besloten, vervat in de volgende nota, welke aan den Nederlandschen gezant te Londen ter indiening aan de Londensche Conferentie is afgezonden, welke nota, in het oorspronkelijk Fransch, wij hier vertaald mededeelen:

»Omtrent het einde van de maand October 1836 heeft de ondergeteekende, gevolmagtigde van Z. M. den Koning der Nederlanden, terwijl hij den uitslag der pogingen van zijnen Souverein, bij de Agnaten van het Huis van Nassau en bij de Bondsvergadering aangewend, ter kennis der Londensche Conferentie bragt, tevens den wensch van den Koning uitgedrukt, om met haar de onderhandelingen over het Nederlandsch-Belgisch vraagstuk weder aan te vangen; onderhandelingen, welke sedert den 24 Augustus 1833 waren afgebroken (*ajournées*), gelijk mede Hoogstdeszelfs vertrouwen, dat de vijf Hoven geneigd zouden wezen, die voort te zetten, en tot een goed einde te brengen (*bonne fin*).

Deze mededeeling had geen gevolg, en gedurende de zestien maanden, die op nieuw sedert dat tijdstip verliepen, werd evenmin de hoop van het 's Gravenhaagsche Kabinet, dat de verlangde regeling tot stand mogt komen, verwezenlijkt.

Onophoudelijk aldus te leur gesteld in zijne regtmatige verwachting, om, langs den weg der onderhandelingen, betere voorwaarden voor zijne getrouwe onderdanen te verwerven, heeft de Koning de overtuiging erlangd, dat het eenige onderpand, hetwelk hem nog overbleef te geven, betrekkelijk Hoogstdeszelfs onveranderlijke bezorgdheid voor hun welzijn, en het eenige middel tot het doen op prijs stellen van zijne bedoelingen, gelegen waren in de volle en algeheele toetreding tot de voorwaarden van scheiding, welke de Hoven van Oostenrijk, Frankrijk, Groot-Brittanje, Pruissen en Rusland finaal en onherroepelijk hebben verklaard.

In die overtuiging heeft Z. M. aan Hoogstdeszelfs gevolmagtigde het bevel gezonden, om met de plenipotentiarissen der vijf Hoven, te Londen in conferentie vereenigd, de 24 artikelen te sluiten, tot onderteekening waarvan de gevolmagtigden des Konings, door de nota van hunne Excellentiën van den 15 October 1831, zijn uitgenoodigd.

Tot het einde van al deze langdurige discussiën gekomen zijnde, gebruikt het 's Gravenhaagsche Kabinet, naar hetzelve hoopt, eene overbodige zorg, met door den ondergeteekende te doen kennis geven, dat, in het onverhoopt geval van gebrek aan wederkeerige overeenstemming van beschouwingen en handelwijze van de zijde aller belanghebbende partijen, de tegenwoordige verklaring als niet gedaan moet worden aangemerkt (*que dans le cas inespéré d'un défaut de coincidence réciproque de vues et d'action chez toutes les parties intéressées, la présente déclaration devra être considérée comme non avenue*).

De ondergeteekende, door het vorenstaande zich van den bij hem van zijne Regering ontvangen last gekweten hebbende, neemt deze gelegenheid te baat, om aan hunne Excell. de heeren gevolmagtigden der Hoven van Oostenrijk, Frankrijk, Groot-Brittanje, Pruissen en Rusland de verzekering van zijne bijzondere hoogachting te geven.

Na het voorlezen dezer nota, heeft zich Z. Exc. aldus uitgedrukt:

Te gelijkertijd deed de Nederlandsche Regering te Weenen en te Berlijn verklaren, dat, wat betreft de zeven eerste artikelen, de Koning toestemt om die aan te nemen, op den voet eener schadevergoeding in grondgebied voor het Duitsche Bondgenootschap in het Limburgsche, welke het onderwerp zal worden eener bijzondere onderhandeling Zr. M. met hetzelve; van het beginsel uitgaande, dat die schadevergoeding zich niet zal uitstrekken tot de oude bezittingen van het Gemeenebest der Vereenigde Nederlanden in het Limburgsche, noch tot het equivalent, hetwelk het afgestane gedeelte dier bezittingen zal vervangen, alles onverminderd het in 1834 te Weenen geopperde denkbeeld, volgens hetwelk de hooge belanghebbende partijen zouden zoeken zich te verstaan over eenen dubbelen band met het Koningrijk der Nederlanden, en met het Duitsche Bondgenootschap van het tot schadevergoeding van Duitschland bestemde grondgebied.

Ziet daar, Edel-Mogende Heeren, wat eene harde noodzakelijkheid mij oplegt, aan Neêrlands vertegenwoordigers te openbaren. Ik eerbiedige te zeer de gewaarwordingen, waarmede het zal zijn aangehoord, om haar te storen door bijgevoegde beschouwingen, en hoe zoude ik het wagen mij over den afstand heen te plaatsen, op welken alleen groote gebeurtenissen kunnen beoordeeld worden. In het karakter dergenen, wier rampzalige gevolgen het rijk der Nederlanden en het evenwigt van Europa zoo gevoelig geschokt hebben, zal het nageslacht zich niet vergissen. Het draagt den noodlottigen stempel der ontzenuwde, beginsellooze staatkunde, en der daaruit voortgesprotene onheilen van onzen tijd."

Omtrent de houthakking in het bosch van Grünewald heeft Z. Exc. bij den aanvang van zijne rede gezegd: »In den strategischen kring der Duitsche Bondsvesting Luxemburg, binnen welke het Bondgenootschap steeds het beginsel heeft volgehouden van geene krijgsmagt noch beheer der Belgen te gedoogen, ligt het bosch, bekend onder den naam Grünewald, volgens de onderhandelingen ter Londensche Conferentie bestemd, om voortdurend te blijven onder het Groot-Hertogelijk bestuur. De Belgen in 1831 en 1833 eene houtkapping en velling aldaar beproefd hebbende, werd zulks tegengegaan, en bij een Bondsbesluit het gebruik van het bosch aan de Belgen ontzegd, en het reeds gevelde hout ter beschikking gesteld der Luxemburgsche beambten, met opdragt aan de militaire magt der vesting, om deze bepaling te ondersteunen. Tegen het einde van 1833 herhaalden de Belgen hunne poging, zich beroepende op de overeenkomst, den 21 Mei van dat jaar door Nederland met Frankrijk en Groot-Brittanje gesloten, waarop de Bondsvergadering al wederom bij besluit haar vorig verbod tegen hen vernieuwde, en eenen naderen last verstrekte op den opperbevelhebber van Luxemburg, om de nakoming van hetzelve te verzekeren, ten gevolge waarvan de houtvelling dan ook achterwege bleef.

Volgens de uitdrukkelijke bewoordingen van dat besluit, had het ten doel, om in het Luxemburgsche gebied, buiten het door de Belgische krijgsmagt bezette gedeelte, geen beheer aan België toe te staan, hetwelk tot nog toe niet was erkend en uitgeoefend geworden, om het zeer bedenkelijke beginsel niet te laten gelden van de Belgische zijde, omtrent den zin der overeenkomst van den 21 Mei 1833 te berde gebragt, en om, in het militair belang der vesting, zich zeker te stellen van te kunnen voorzien in hare behoefte aan hout, door de uitsluitende beschikking over de bosschen, in haren kring gelegen. Voor het beheer dier bosschen deed de Groot-Hertogelijke Regering de ontrouw gewordene bosch-beambten dadelijk door andere vervangen, welke steeds werkzaam zijn gebleven, zoowel in de herstelling der ontvreemde titels, als in het doen gelden derzelve tegen de aan de domeinkas pligtschuldigen. In de gemeenten, binnen den militairen kring gelegen, zijn de boschwachters, ofschoon door de Belgen van hunnen post ontzet, insgelijks voortgegaan met het inzenden hunner herigten, en met het tegengaan zoo veel mogelijk van wanbedrijven in de bosschen. Van zijnen kant handelde het burgerlijk en militair bestuur der vesting steeds in overeenstemming met dien staat van zaken. Zoo werden er in het begin van 1834 dertig personen als schuldig aangewezen, of op heeter daad betrapt, door patrouilles, uit de vesting gezonden, aangehouden, en te Luxemburg gevonnisd, alwaar nog in 1837 vier personen, van boschmisdrijven beschuldigd, voor het Hof van Assises werden te regt gesteld. Heeft men nu ook van de Belgische zijde eenige lieden voor boschwachters willen doen doorgaan, zoo kan hunne uitoefening dier betrekking slechts in naam bestaan, vermits de Belgische militairen en gendarmerie van den strategischen kring zijn uitgesloten, en dus aldaar niemand kunnen aanhouden. Daarenboven heeft de Duitsche Bondsvergadering in dien kring aan de Belgen niet alleen den militairen toegang en de militaire ligting, maar bepaaldelijk het gezag over de bosschen ontzegd.

Dien overeenkomstig, en toen het tijdsverloop de noodzakelijkheid had doen geboren worden, om tot behoud van het Grünewald, en tot gerijf der vesting, eenige houtvellingen in het bosch te laten verrigten, werd, bij bondsbesluit van den 12 Octob. 1837, het gouvernement der vesting gemagtigd, om het Groot-Hertogelijk domeinbestuur in het regelmatig beheer en gebruik van het binnen den strategischen kring gelegen gedeelte des Grünewalds, zoo veel noodig, tegen inbreuken en storing te beschermen.

Bij niemand kwam het op, om van deze eenvoudige, en met den aard der zaak zoo geheel strookende beschikking, welke daarenboven België, dat geen gebruik mogt maken van het bosch, noch uitzigt had om het ooit te bezitten, geenszins benadeelde, de bezwaren vooruit te zien, waarmede Engeland en Frankrijk daartegen zijn opgetreden. Zij hebben aanleiding gegeven tot de wisseling van een aantal overgelegd wordende nota's tusschen den Engelschen gezant aan het Nederlandsche hof, sir *E. Cromwell Disbrowe*, lord *Palmerston* en den Franschen gezant aan het Ned. hof, baron *Mortier*, met Z. Exc. den minister van buitenlandsche zaken; in welke de twee Mogendheden getracht hebben, den bedoelden maatregel te doen voorkomen als eene inbreuk op de conventie van den 21 Mei 1833, daarenboven het materiële punt alhier ter sprake brengende, terwijl men dezer zijds gemeend heeft te moeten betoogen, dat eene houtvelling in het Grünewald niets gemeens had met die conventie, en de materiële kwestie geheel Duitsch was, en Nederland niet aanging.

Den 16 December l.l. heeft de Fransche gezant te Frankfort te dezer zaak ook eene nota, gerigt aan de Duitsche Bondsvergadering, ingediend. Daar dezelve verdaagd was, en eerst deze maand hare zittingen hervat, is die nota tot hiertoe nog onbeantwoord gebleven. Intusschen hebben de te Frankfort aanwezige leden der vergadering eene tijdelijke beschikking genomen, ten einde de zaak niet zoude gebragt worden uit haar geheel.

— Naar aanleiding van eene dispositie van den heer Staatsraad gouverneur van Noord-Holland, van den 7 dezer, is bekend gemaakt, dat ter bevordering en aanmoediging eener inschrijving, om te Vlissingen een gegoten ijzeren standbeeld op te rigten, ter eere van den beroemden Vaderlandschen zeeheld *Michiel Adriaanszoon de Ruyter*, van nu af tot den 28 dezer, van tien tot drie uren, dagelijks, de Zon- en Feestdagen uitgezonderd, eene teekenlijst ligt ter secretarij dezer stad.

MIDDELBURG den 11 April.

Van Zoutelande wordt, den 9 dezer, ons het volgende gemeld:

»Heden voormiddag had op het gehucht Sint-Janskerke, gemeente Zoutelande, bij het uitroeijen der op het kerkhof staande boomen, een droevig ongeluk plaats. Een daaraan mede arbeidende dagklooner, met name *Jacobus Cornelisse Adriaanse*, wonende te Ser-Boudewijnskerke, tegenover een' boom staande, welks wortelen bijna afgehouwen waren, werd onderscheidene malen verzocht en gewaarschuwd, om uit den weg te gaan, dewijl de boom welligt naar die zijde vallen zoude; dan, die man verbeeldde zich geen nood te hebben, indien hij zich achter den boom, waaraan hij werkte, verborg. De boom valt; en *Adriaanse* werd zoodanig door de takken getroffen, dat hij bewusteloos neerstortte en het bloed uit zijnen mond vloeide. Niettegenstaande de spoedige hulp van den bekwamen genees- en heelkundige, den heer *A. A. van Dolder*, te Meliskerke, is hij reeds den volgenden morgen overleden; hij laat eene weduwe met vijf kinderen na, waarvan drie nog minderjarig zijn. Mogt dit vooral ieder' leeren, bij zulke of dergelijke bezigheden, meer voorzigtigheid in acht te nemen."

— Men meldt uit Zierikzee het volgende nadere berigt wegens het verongelukken van het koopvaardijschip *de Zeeuw*.

Omtrent het treurig voorval, wegens het vergaan van het schip *de Zeeuw*, waarvan wij in ons vorig nommer slechts kortelijk konden melding maken, kunnen wij thans mededeelen: dat l.l. Zondag voormiddag, tusschen 11 en 12 uren, na herhaalde malen sedert Donderdag voor gaats te zijn geweest, zonder loodsen aan te treffen, het schip te digt den wal genaderd zijnde, het roer is afgestooten; waarop is afgeboeien en het schip in vlot water ten anker is gekomen, doch bij het vallen van den vloed begon hetzelve, door de hooge zeeën, te stooten, en bevond zich weldra in zulk eenen gevaarvollen toestand, dat men alleen op levensbehoud moest bedacht zijn. Te 4 uren in den namiddag besloot men het schip te verlaten; de barkas, met 19 personen, is te 9 uren des avonds op Schouwen aangekomen; maar de sloep, waarin zich de passagiers bevonden, heeft den geheelen nacht in de branding omgedoold en groote gevaren doorgestaan, totdat de menschen des morgens te 6 uren door een vaartuig zijn opgenomen en naar Zierikzee vervoerd. De giek met de overige manschappen is te Burgsluis aangekomen, en bij dezen laatsten togt, die zeer gevaarlijk was, is de aan boord geweest zijnde Engelsche loods en een kleine jongen door vermoeijenis bezweken.

»De passagiers, mevrouw *Schuurmans* met hare drie kinderen en twee bedienden, en kapitein *Bos* zijn nog in Zierikzee verbleven. De manschappen uit de barkas en sloep zijn reeds hier aangekomen.

»De bodem en lading zijn geheel verloren. — Dit schoone schip was in het jaar 1836 alhier nieuw gebouwd, en voer onder de administratie van de heeren *van den Broecke*, *Luteyn & Schouten*; hetzelve vertrok van hier den 18 April 1837, en was den 29 November van Batavia gezeild, bevracht voor de Nederlandsche Handel-Maatschappij.

DEVENTER den 11 April.

Wij vernemen met genoegen, dat de hier ter stede gevestigde Koninklijke fabrijk van Smirnasche en andere tapijten op nieuw eene aanmerkelijke uitbreiding heeft ondergaan, zoodanig, dat er geene soorten van vloertapijten bestaan, welke thans niet op dezelve vervaardigd worden; terwijl een volledig assortement van machines *à la Jaquard*, met alle daartoe behoorende toestellen, bijzonder ter vervaardiging van Doorniksche tapijten, thans bij dezelve in werking wordt gebragt. Deze voor onze stad zoo belangrijke instelling mag zich alzoo in eenen steeds toenemenden bloei verheugen.

— Eene vreesselijke misdaad heeft alle gemoederen hier in beweging gebragt. Een persoon van zeer losbandig gedrag, arbeider in de tapijtfabrijk, die sedert eenigen tijd van zijne vrouw gescheiden leefde, kwam op den avond van laatstleden zondag met haar, in de Smedenstraat, in woordenwisseling, zoo het schijnt over het bezit van hun kind, en bragt haar met een mes zulke wonden toe, dat zij nederzeeg, en, in hare woning gebragt, weinige oogenblikken daarna overleed. De dader is nog denzelfden avond gevat.

LEEUWARDEN den 12 April.

Men verneemt, dat door den Wel Edel Achtbaren Raad dezer Stad tot Archivarius is benoemd de heer *W. Eekhoff.*

UTRECHT den 14 April.

In den afgeloopen' nacht is er te IJsselstein brand ontstaan in de touwslagerij van de heeren *Strick van Linschoten* en C°. aldaar, welke zoo spoedig toenam, dat het gebouw eene roof der vlammen is geworden.

— Het *Journal de la Haye*, van den 13 April, bevestigt het berigt, dat de oudste zoon van den Keizer van Rusland, de grootvorst *Alexander*, in dit voorjaar in den Haag verwacht wordt.

— Uit de Belgische dagbladen ziet men, dat de woelingen te Luik tegen de geestelijke overheersching voortduren. De *Tartuffe* van *Molière* durft men niet meer ten tooneele voeren. Men heeft de St. Catharina kerk, waarin de Missionarissen of Jezuïten dienst deden, moeten sluiten. De ontevredenen hebben in die kerk dan ook de glazen verbrijzeld. Er zijn meerdere troepen te Luik gekomen, om de orde met geweld te handhaven. Patrouiljes doorkruisen de straten. Men hoort intusschen steeds kreten tegen *Leopold*, tegen *van Bommel*, tegen de Belgische ministers en tegen de geestelijken.

De raad der stad Zwolle heeft voorloopig, onder afwachting der nadere bekrachtiging van Z. M. den Koning, het ontwerp goedgekeurd tot het daarstellen eener namelooze maatschappij, ter bevordering der uitbreiding van genoemde stad. De aanleiding tot de oprigting is de jaarlijksche vermeerdering der bevolking en de toeneming der hoofdbronnen van het volksbestaan, als ook de welvaart aldaar; terwijl het doel der maatschappij zal zijn, om kleinere huizen of geschikte gronden aan te koopen, ten einde eerstgenoemden te vergrooten en op laatstgenoemden voor eigene rekening nieuwe huizen te bouwen, of die gronden aan partikulieren af te staan, om daarop voor hunne rekening te bouwen. Het kapitaal der maatschappij zal bestaan uit *f* 100,000, verdeeld in aandeelen van *f* 500, van welke de stad Zwolle een vierde voor eigene rekening zal nemen.

Mengelwerk.

VONDELS ZEGEZANG OP ONZE OVERWINNING, TEN JARE 1631 IN HET SLAAK OP DE SPAANSCHE VLOOT BEVOCHTEN (*), OMSCHREVEN EN OPGEHELDERD.

INLEIDING.

Hevig woedde nog in 1631 de tachtigjarige oorlog tusschen onze Vaderen en Spanje; want eerst de Munstersche vrede van 1648 zoude de beide verbitterde partijen het zwaard in de schede doen steken en onze glorierijke Republiek voor eeuwig van Kastiliës trotsche Alleenheerschers onafhankelijk doen verklaren. Over dat Kastilië of Spanje regeerde thans Filips IV, de kleinzoon van den somberen, dweepzieken Filips II, tegen welken laatsten onze bloedige worstelstrijd voor Staats- en Godsdienstvrijheid omstreeks 1568 begonnen was. In de Zuid-Nederlanden, die grootendeels reeds sedert 1585 onder den Spaanschen schepter teruggekeerd waren, had de Aartshertogin-Weduwe Izabella Klara Eugenia, Infante van Spanje, dochter van Filips II, de teugels van het bewind in handen, en hetgeen zij deed werd gerekend door en namens Spanje gedaan te worden. Zoo was dan in het bovengemelde jaar eene groote vloot te *Antwerpen* in gereedheid gebragt, waarmede men de Schelde afzakken en langs de Zeeuwsche stroomen ons op onzen eigen' grond en bodem in Zeeland bestoken zoude. Immers op die vloot, uit eene menigte grooter en kleiner vaartuigen bestaande, bevonden zich ook zesduizend soldaten, met welke men, in gemeenschap met het Spaansche leger te land, door den Markies van Sainte-Croix aangevoerd, eene landing ondernemen wilde, en over welke het bevel aan Graaf Jan van Nassau en den Prins van Barbançon toevertrouwd was.

Onder luid hoezee, onder woest krijgsgetier ging deze voor dien tijd geduchte magt in het begin van September 1631, vol moed, trotsch zelfvertrouwen en doodelijken vrijheidsen ketterhaat, onder zeil. De Aartshertogin toch was zelve met een' grooten stoet van Spaansche, Fransche en Brabandsche Edelen en Grooten bij de inscheping tegenwoordig geweest, en nog klonken den vlotelingen de afscheidswoorden des haar vergezellenden Pauselijken Legaats in de ooren: » Gaat henen, gij gezegenden! Verslaat de vervloekten!" Woorden, die, helaas! van den bitteren godsdienstwrok dier in dat opzigt ongelukkige tijden maar al te zeer getuigenis dragen. De vervloekten, waarmede onze Noord-Nederlandsche Vaderen bedoeld werden, waren echter niet gezind zich zoo ligt te laten verslaan. Vondels afgod, Prins Frederik Hendrik van Oranje, zoon van den grooten Willem I, die, sedert het overlijden in 1625 van zijn' dapperen, schoon minder edelen en met het bloed van Oldenbarneveldt, helaas! zijdelings bespatten broeder Maurits, als Kapitein- en Admiraal-Generaal het opperbevel over de oorlogsmagt onzer Republiek voerde, en in wien zijne Heeren en Meesters, de Souvereine Staten dier Republiek, het grootste vertrouwen stelden, had zoodra niet van 's vijands uitrusting de weet gekregen, of hij had alles, wat van oorlogsschepen en andere bruikbare vaartuigen in Holland en Zeeland voorhanden was, goed gewapend en ook met soldaten aan boord, naar de Zeeuwsche stroomen doen afzakken, terwijl hij zelf met zijn leger zich te *Bergen op Zoom* in de nabijheid bevond. Zoo was men dus gereed, om op alle punten tegenstand te kunnen bieden, waar de vijand zijne landing of zijn' aanval mogt willen in het werk stellen. De Spanjaards schenen het in het eerst op Zuid-Beveland gemunt te hebben. Van daar echter zettede hunne vloot het op het eiland Tholen aan, raakte hier en daar vast, doch liep voorts bij rijzend getij om Tholen heen het Slaak in, zijnde eene thans bijna uitgedroogde stroomengte ten noorden van Tholen. Vermoedelijk had de vijand dan vervolgens op het eiland van Overvlakkee, of op het land van Voorne zijne landing ten uitvoer willen brengen. — In het gemelde Slaak nu echter zag hij zich door onze vloot, die hem gestadig in het oog gehouden had, met onweerstaanbaar geweld aangevallen. De strijd begon 's avonds den twaalfden van Herfstmaand 1631, duurde bij maneschijn den geheelen nacht door en eindigde met de vernieling, verovering of gevangenneming van al de Spaansche schepen en manschappen. De schepen toch, voor een deel op de ondiepten vastraakende, werden veroverd of verbrand, en het volk, dat zich van die vijandelijke vaartuigen nog her- en derwaarts aan de Zeeuwsche kusten poogde te redden, viel ons leger in handen. Men maakte dus wel over de vierduizend gevangenen, en de Bevelhebber Graaf Jan van Nassau, benevens den Prins van Barbançon ontsnapten te naauwernood van het vastzittende Spaansche Admiraalschip in eene boot naar Prinsenland. Onder de gevangenen bevond zich, onder anderen, ook de dappere Spaansche Overste Matthijs Dulcken, die, toen Prins Frederik in 1627 het voor dien tijd sterke Grol veroverde, bevelhebber dier vesting was, en van wien Vondel in zijn episch gedicht op de verovering dier plaats zingt:

Ik zing den legertoght des Princen van Oranje,
Die 't heir van Spinola *en al de maght van Spanje*
Met zijn slagordens tartte — — — — — —
En krijgsvooght Dulken *Grol deed ruimen met gewelt.*

Kortom, deze geheele, met het grootste toevoorzigt door Spanje ondernomene krijgstogt ging te loor en Filips IV had zich het verlies te beklagen van over de vier millioenen schats, die hem en zijnen Zuid-Nederlandschen Bondgenooten de uitrusting gekost had. Glorierijke zegepraal voor onze Republiek! Wel mogt Vondel een trionflied aanheffen!

Graaf Jan van Nassau (*de jonge* bijgenaamd), die aan de Spaansche zijde het opperbevel over de onderneming voerde en speciaal door Vondel in zijn gedicht genoemd wordt, was een zoon van den braven Graaf Jan van Nassau *den ouden*, die een broeder was van den heldhaftigen grondlegger onzer vrijheid, den edelen, grooten en wijzen Prins Willem I. Graaf Jan *de jonge* was dus een volle neef van Prins Frederik Hendrik, en eerst in onze dienst geweest. Gekrenkte eerzucht of iets soortgelijks had hem echter onze vanen reeds voor geruimen tijd doen verlaten en tot die van Spanje en deszelfs bondgenoot den Keizer overgaan. Zoo was hij, in Julij 1630 en dus een groot jaar vóór den slag op het Slaak, in een ruitergevecht ergens bij *Wezel* door de onzen gevangen genomen, maar, nadat zijne wonden genezen waren en hij een losgeld van eenige duizend rijksdaalders betaald had, weêr op vrije voeten gesteld. Hierop van nieuw bij Spanje of de Aartshertogin in dienst getreden, kreeg hij over de Antwerpensche Expeditie, waarvan wij hier spreken, het bevel. Volgens Commelijn (*leven van Frederik Hendrik*), moet hij in het jaar 1638 te *Oudenaarde* overleden zijn. Vier broeders van hem zijn in onze dienst geweest, van welke er echter, luidens Wagenaar, reeds in 1606 maar twee meer leefden.

Van den Prins Barbançon of Barbanson, insgelijks door Vondel genoemd, staat luttel opgeteekend. Wagenaar spreekt, bij de vermelding van den slag op 't Slaak, niet van hem. Hij schijnt een Zuid-Nederlandsch of Waalsch Edelman geweest te zijn. Een jaar of drie na den slag op het Slaak, namelijk in 1634 werd hij van wege de Spaansche Regeering op het kasteel van *Antwerpen* gevangen gezet, als verdacht van destijds met vele andere Zuid-Nederlandsche Grooten tegen Spanje te heulen. De lezer gelieve zich toch uit onze geschiedenis te herinneren, dat, toen de Aartshertogin Izabella in het laatst van 1633 kinderloos overleed, en de Zuid-Nederlanden daardoor weêr *onmiddellijk* onder Spaansch beheer kwamen, in België vele geheime aanslagen gesmeed werden, om zich van Spanje vrij te maken en als Republiek met Noord-Nederland in verbinding te treden. Het gelukte echter niet. Beide gewesten, beide zusters, die elkander het leven zoo verzoeten konden, bleven tot op onze dagen gescheiden. België bleef Spaansch tot 1713, België bleef Oostenrijksch tot 1794, België bleef Fransch tot 1814. En hoe kort, helaas, is na 1814 het van humeur en karakter verschillende paar zusters weêr vereenigd geweest, om zich in 1830 op nieuw en misschien voor altijd van elkander gescheurd te hebben!

Na dit eene en andere tot Inleiding gezegd te hebben, gaan wij thans tot het gedicht-zelf van Vondel over. Het heeft ten opschrift: *Triomftorts over de Neêrlaegh der Koninglyke Vlote op het Slaek.* Men houde hierbij in het oog, dat Vondel zeer dikwerf figuurlijke opschriften voor zijne Zegezangen kiest. Zoo noemt hij ze nu eens *Triomftoorts*, dan *Zegevuur*, dan *Scheepskroon*, dan *Stedekroon*, enz. Zie Poëzij I, 48, 55, 65, 89, enz. Hier kiest hij den naam *Triomftoorts* of *Triomffakkel*, beteekenende zoo veel als vreugdevuur, ontstoken wegens de overwinning op de vloot des Spaanschen Konings bevochten. In het voorbijgaan zij gezegd, dat hij altijd *torts* schrijft, en niet, zoo als thans, *toorts.* En inderdaad is die oude schrijfwijze ook beter, dan de tegenwoordige; want *torts* is, even als *fakkel* en *flambouw*, een bastaardwoord, van het Fransche *torche* (fakkel) afkomstig, welk *torche* weêr uit het Latijn stamt. Enkel schrijft Vondel bij zoogenaamde letterverzetting van de *r*, *trots*, b. v. II. 629:

Die als een heldre trots *geluchtet heeft voorhenen*,

in welken regel het woord *geluchtet* het Hoogduitsche *geleuchtet*, dat is: gestraald, beteekent. (*Der früher wie eine glänzende Fackel geleuchtet hat*, zou men in het Hoogduitsch zeggen.)

Het gedicht zelf met mijne omschrijving en aanteekeningen in het volgend Mengelwerk.

(*) Wenschende een nog wat duidelijker denkbeeld te geven (dan in mijn inteekeningsberigt geschied is) van de wijze, waarop ik in deel eenige kleinere gedichten van V. in het licht hoop te doen verschijnen, en willende tevens eene letterkundige bijdrage tot het Mengelwerk dezer Courant leveren, geef ik hier het bovenstaande stukje, zoo als hetzelve in mijn gemeld boek gedrukt zal worden, en in welke trant en met soortgelijke Inleidingen ook al de overige door mij gekozene dichtstukken van V. zullen worden bearbeid.

B. H. L.

IETS OVER DE TENTOONSTELLING.

Onder de inrigtingen en instellingen, welke vroeger en ook nog nu, hier en elders, tot stand zijn gebragt en welke haren oorsprong aan de edelste bedoelingen van mensch- en vaderlandlievende personen te danken hebben, verdient voorzeker de onlangs, tegen het midden der aanstaande maand Mei, aangekondigde tentoonstelling ter dezer stede van voortbrengselen der nijverheid, in deze Provincie vervaardigd, geene geringe plaats.

Geheel doordrongen van het nut, dat zoodanige tentoonstelling voor dit gewest kan aanbrengen, was het den steller van deze bijdrage steeds hoogst aangenaam deel te kunnen nemen in ieder gesprek, dat dezer dagen, in zijne tegenwoordigheid, over dit onderwerp gevoerd werd, en zulks ten einde die tentoonstelling aan te moedigen en alzoo in het voorgestelde doel te bevorderen.

Het is hem intusschen, bij het voeren dezer gesprekken, gebleken, dat onderscheidene personen zich, naar zijn inzien, een geheel verkeerd denkbeeld van den aard en de strekking dezer en soortgelijke tentoonstellingen vormen, en dit *Iets over de tentoonstelling* moge strekken, om zoodanige verkeerde begrippen weg te nemen.

Men denke toch niet, dat eene tentoonstelling als de onderhavige bestaat in de bijeenbrenging van een aantal fraaije, kostbare of zeldzame zaken, om dezelve in eene groote zaal, op eene schitterende wijze, uit te stallen, zoodanig, dat daardoor een schoon en opgesmukt en *alleen uit dien hoofde* bezienswaardig geheel worde daargesteld; terwijl daarentegen van de tentoonstelling verwijderd en weggelaten dienen te worden zoogenaamde onaanzienlijke voorwerpen van nijverheid en kunst, als daar zijn b. v. *grove garens*, *tol-werk*, *gewone* of *grove gewerfde stoffen*, *grof ijzerwerk* en dergelijken.

Eene dusdanige beschouwing zoude leiden, om de tentoonstelling te verlagen tot eene nietige kermis-vertooning, alleen waardig, om *vermaaks-halve* bezocht te worden, en zoo doende zoude eene reeks van goederen, de tentoonstelling overwaardig, van dezelve, geheel te onregt, terug gehouden worden.

Het doel dezer tentoonstelling is geheel anders, en zoo het bezoeken derzelve al vermaak oplevert, dan moet dat vermaak alleen gezocht worden in het *nut*, dat daardoor te weeg gebragt worden *kan* en zeker worden *zal*, indien ten dezen op eene behoorlijke wijze wordt te werk gegaan. — De Kommissie zegt in hare aankondiging zeer te regt: dat het doel der tentoonstelling is, om meer algemeen bekend te doen worden de *voortbrengselen van kunsten, handwerken, fabrijken en trafijken, in dit Gewest vervaardigd, de schoone kunsten wel degelijk daaronder begrepen.* — Niet, dat geheel onbeduidende en bij ieder' overbekende voorwerpen bij voorkeur of uitsluitend ten toon gesteld dienen te worden, maar, behalve deze, dienen geene der gedachte voortbrengselen terug te blijven, zal er aan het nuttige oogmerk, hetwelk men zich voorstelt in het belang der Provinciale nijverheid te bereiken, voldaan worden. — Het getal en de soort der ten toon te stellene voorwerpen is groot en te groot, om hier opgenoemd te worden. — Zoodanige goederen, in een lokaal bijeengebragt, stellen den beschouwer in staat, om als het ware met een opslag van het oog te ontdekken, wat niet al in deze Provincie vervaardigd wordt. Deze of gene zal daarbij goederen opmerken, welke door hen van elders ontboden werden, niet wetende, dat dezelve ook hier, en misschien beter of tot billijker prijzen, te verkrijgen waren; terwijl daarenboven zoodanige expositie den vreemdeling zal kunnen leiden, om ook uit deze streken ontbiedingen te doen; zijnde het toch buiten eene dusdanige vereeniging, om zoo te spreken, van alles, (*) wat de Provincie van eenig belang aan voortbrengselen als de onderwerpelijke, oplevert, zoo niet onmogelijk, dan ten minste hoogst moeijelijk, om daarmede volledig bekend te geraken.

Maar dit is nog niet alles: De tentoonstelling doet den bezoeker de *goederen* en tevens derzelver *prijs* kennen. — Hij ontwaart alzoo, bij wien hij het best te regt kan komen, en de handwerksman, de fabrikant, de trafikant of kunstenaar wordt daardoor opgewekt, om de prijzen zijner goederen zoodanig te stellen, dat het blijke, dat dezelve niet alleen de mededinging van vreemden kunnen doorstaan, maar dat mede bekend worde bij wien de beste waar voor het minste geld, in dit Gewest, verkregen kan worden, waardoor dan ook het debiet van hem, die met overleg en bezuiniging, zoo veel immer mogelijk, wel bewerkte en deugdzame voorwerpen tot de minste prijzen weet te leveren, aanmerkelijk bevorderd zal kunnen worden; terwijl bij gemis van dusdanige tentoonstellingen, uit onbekendheid van hem, die iets benoodigd is, het geval niet zelden bestaan kan, dat deze zich zijne benoodigdheid tegen te hooge, en dikwijls, door laakbare pogingen om te veel te verdienen, zeer overdrevene prijzen aanschaft, en dit ten nadeele van hem, die inderdaad, om de hiervoren bedoelde redenen, meerderen aftrek verdiende.

De meergedachte tentoonstelling mag dus met regt als eene zeer nuttige en alle aanmoediging waardige onderneming beschouwd worden. — Het is te hopen, dat zoo wel verkoopers als koopers in dezen hun belang zullen inzien; dat daarvan door de eersten door overvloedige inzending van stukken, door de laatsten door menigvuldig bezoek vlijtig gebruik gemaakt zal worden, en dat eene dusdanige tentoonstelling van tijd tot tijd moge kunnen plaats hebben.

† † †

(*) *Zoo behoort hier bij voorbeeld toe alles, wat er in deze Provincie vervaardigd wordt van hennep, van vlas, van katoen, van hout (zoo vlechtwerk van teenen of stroo, als alle soorten van huismeubelen), van papier, van zijde, uit het* Plantenrijk; *voorwerpen van ivoor, snaren, schrijfpennen, borstels, hoedenmakerij, paarden-, koe- en varkenshaaren-stoffen, bontwerk, leder en daarvan vervaardigde voorwerpen en boekbinderij uit het* dierenrijk; *steenen, aarden, alle soorten van metalen en daarvan vervaardigde zaken uit het* rijk der delfstoffen, *en voorts alles, wat onder het woord* kunstvlijt *kan worden verstaan, stukken van schilderkunst, van beeldhouwkunst, pleisterwerk, drijfwerk in zilver, koper of andere metalen, snijkunst in hout en andere stoffen, kunstverlak, kunstwerk in karton, kurk of papier, beeldsnijding in aarde, kalk, suiker of was, nagemaakte bloemen, opgezette dieren, plaatdruk, steendruk en teekenwerk, pennenkunst, borduurwerk, en werktuigen tot allerlei gebruik en voorwerpen van weelde.*

GRONINGEN den 12 April 1838.

Bij de inzending mijns schrijvens in de Groninger Courant van den 23 Maart l.l., over Krankzinnigen en het daarbij behandelde over Bijbel- en Zendelinggenootschappen, en na een antwoord op dat schrijven van A. V., in gezegde Courant van den 20 Maart, is mijn stellig besluit geweest, om de beide onderwerpen niet meer openlijk te behandelen; en zal ook thans daarover niet uitweiden, nu de Heer M., een tweede schrijver — en zeer mogelijk, dat er zich eene gansche schaar ten strijde wapent — in de Courant van den 10 dezer, zich als verdediger voor Bijbel- en Zendelinggenootschappen doet kennen: doch de zaak, het belangrijke onderwerp, *de ongelukkige Krankzinnigen* worden vergeten, en bepaalt Zijn Ed. zich alleen, om op een' kwaadaardigen toon tegen mij uit te varen. Op al deze uitvallen verkies ik niet, zelfs op geen enkele, te antwoorden, en bepaal mij alleen, om Zijn Ed. goeden raad aan te bieden, en wel, om voortaan te bedenken, voor welke zaak hij de pen voert; in vele andere zaken kan Zijn Ed., in plaats van de pen, den stok gebruiken, maar in de behandelde zaak vindt zijn geschrijf bij de vurigste aanklevers al keuring, en Zijn Ed. heeft, door dien toon aan te slaan, bewezen, van geen gewigt in de zaak te zijn. Uwe taal, Mijnheer M.! is te grof, uwe vlugt te laag; uwe klanken zijn niet zuchtend op het papier gebragt. Wilt gij schrijven voor uwe aangebedene zaak, schrijf dan zoo als de schrijfster geschreven heeft, die als beschermster is opgetreden, toen de zusterlijke weldadigheid in de Provinciale Groninger Courant beoordeeld werd.

En hiermede genoeg. Geene bitse aanmerkingen worden door mij beantwoord; ik heb alleen voor Krankzinnigen vroeger de pen opgenomen, en voor dezen alleen gesmeekt, dat menschenvrienden aan hen zouden denken. Dit zal vroeg of laat verwezenlijkt worden; terwijl ik ten slotte de geëerde Redactie van dit Blad mijnen hartgrondigen dank voor het opnemen mijns schrijvens betuig, en vurig blijf wenschen, dat het edele doel der menschenvrienden, tot verzachting voor de ongelukkige Krankzinnigen, door *Groningens ingezetenen* zal worden gewaardeerd en door ondersteuning zal worden gekenmerkt.

B.

Te *Groningen*, bij C. M. van BOLHUIS HOITSEMA.